Cursor

nummer 2

29 augustus 1996 jaargang 39

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven

Werknemers Cemsto wachten aanbestedingsbeslissing af

'Durven jullie actie te ondernemen, om te gaan staken?' 'Hèndig.' Woorden van deze strekking klonken meermalen spontaan op tijdens de actievergadering die de FNV maandag hield. De actiebereidheid onder de schoonmakers van Cemsto, circa 40 deelnemers van de 104 die bij de TUE werken, was groot. FNV-districtsvoorzitter Mari Martens maant ze voorlopig tot kalmte: 'Stakingsacties kunnen pas als alles geprobeerd is om te overleggen.' In een brief eist de FNV een garantie van de TUE dat alle schoonmakers daar onder dezelfde arbeidsvoorwaarden kunnen blijven werken. Maar naast de actiebereidheid bleef ook de ongerustheid bij de Cemsto-werknemers.

door Gerard Verhoogt

In het voorjaar werd bekend dat de TUE het contract met Cemsto niet verlengde. Een contract ter waarde van circa vier miljoen gulden per jaar. Er volgde een nieuwe inschrijving waar meerdere bedrijven aan mee konden doen. Omdat de TUE zo groot is, verdeelde die het werk in twee clusters, met aparte inschrijving voor twee bedrijven, die elk een van de twee delen krijgen.
Cyril Quirijnen, hoofd Dienst Interne Zaken van de TUE: 'Zo kan ook de gezonde concurrentie een rol spelen en kunnen we bovendien het risico spreiden. De nieuwe bedrijven krijgen een contract voor vijf jaar.' Maar waarom nu ineens die aanbesteding bij meer bedrijven? Quirijnen: 'Sinds 1957 werd het contract met Cemsto steeds stilzwijgend verlengd, want de TUE is helemaal niet ontevreden over de Cemsto. We moeten sinds 1994 bij Europese richtlijn voor de diensten eens in de zoveel tijd (maximaal vijf jaar) een open inschrijving doen. Wij houden een besloten inschrijving, zodat we tevoren criteria op kunnen stellen om alleen serieuze bedrijven te krijgen. Het is ook 'niet ongezond' om je op de markt te oriënteren.'

CAO

Cemsto heeft uit voorzorg collectief ontslag aangevraagd voor alle werknemers, omdat het onduidelijk is of ze een deel van het werk krijgen. De kans dat deze ontslagen ingetrokken worden is volgens Cemsto-directeur Henk Verstappen uiterst klein. Martens vindt ook dat de TUE de plicht heeft om het huidige personeel aan het werk te houden, met behoud van de huidige arbeidsvoorwaarden. Quirijnen hierover: 'Nogmaals, de TUE is niet ontevreden over de Cemsto. Maar we zijn er ook 'niet mee getrouwd', het is niet onze verantwoordelijkheid om het personeel van Cemsto aan het werk te houden.'
De CAO voor het schoonmaakpersoneel kent een zogenaamde 50%-regel als het werk in andere handen overgaat. Cemsto kan maar voor een deel van het werk inschrijven. Zit die niet bij de gegadigden, dan moeten de andere twee bedrijven volgens de CAO vijftig procent van het aantal nieuwe formatieplaatsen, dat zijn er dus vijftig, overnemen; 25 per bedrijf en dan is de positie van 54 mensen bedreigd. Is Cemsto een van de twee bedrijven die bij de TUE aan de slag kunnen, dan nemen ze zelf vijftig mensen over, het andere bedrijf 25 en is de positie van 25 mensen bedreigd. Quirijnen: 'Het spreekt voor zich dat het ook in het belang van het nieuwe bedrijf is om zoveel mogelijk mensen die op de TUE werken en de situatie goed kennen, in dienst te nemen.'

Vervolg op pagina 3

Deze week

3 ***Dr.ir. Henk de Wilt, voorzitter van het CvB, zei op een studiedag van de U-raad dat hij de vrijblijvendheid die het beleid aan de TUE tot nu toe gekenmerkt heeft, wil laten varen.***

5 ***In een drietal artikelen gaat Cursor aandacht besteden aan de malaise in het huidige wiskunde-onderwijs. Deze week komt de vraag aan bod waarom scholieren steeds minder vaak voor een universitaire studie wiskunde kiezen.***

7 ***Gisteren stelde rector Jack van Lint in gebouw N-laag het meetapparaat Calipso in werking. Dit apparaat maakt het mogelijk om met extreme nauwkeurigheid het oppervlak van stoffen te bestuderen.***

De Intro was mooi

Hij was mooi, maar het zit er weer op: de Intro '96. De verbroedering tussen de eerstejaars verloopt meestal goed, voor deze twee hier op de foto zelfs perfect. Voor een klein fotografisch overzicht zie pagina 9 van dit nummer, voor Intro-cusiosa zie de achterpagina.
Foto: Bram Saeys

Universiteiten laks met studentenstatuut

door Hanne Obbink HOP

Slechts één universiteit heeft per 3 september een nieuw studentenstatuut, zoals minister Ritzen wilde. Ook lang niet alle hogescholen hebben die deadline gehaald. 'De zoveelste schending van wat we hebben afgesproken over kwaliteit en studeerbaarheid', reageren de studentenbonden ISO en LSVb. En PvdA-Tweede Kamerlid Van Gelder wil minister Ritzen erover 'aan zijn jasje trekken'.
In het nieuwe studentenstatuut moeten de rechten en plichten van studenten beter omschreven worden. Dat zo'n statuut er moet komen, is vastgelegd in de wet 'Studeerbaarheid en kwaliteit'. Bij de kamerbehandeling van die wet in juni zei Ritzen nog -in antwoord op een vraag van Van Gelder- dat de universiteiten en hogescholen er wel in zouden slagen vóór het begin van het nieuwe studiejaar een nieuw statuut op te stellen. Dat blijkt tegen te vallen. Alleen in Limburg ligt een nieuw, door de universiteitsraad goedgekeurd statuut klaar. Aan de twaalf andere universiteiten kan zo'n statuut pas (veel) later van kracht worden. De hogescholen hebben iets meer haast gemaakt. Een woordvoerder van de HBO-Raad schat dat 'de meeste' hogescholen inmiddels een nieuw statuut hebben; LSVb- voorzitter Christel Grimbergen houdt het op 'ongeveer eenderde' van alle hogescholen.
'Zo'n tachtig à negentig procent van de instellingen heeft het er gewoon op laten aankomen', zegt voorzitter Maarten Stienen van het ISO. Grimbergen van de LSVb vindt dat minister Ritzen maatregelen moet nemen als de instellingen niet snel de mouwen opstropen. Voor de Tweede Kamer is de nalatigheid van de universiteiten nog geen reden tot maatregelen. De Kamer heeft vorig jaar het standpunt ingenomen dat het collegegeld volgend jaar alleen omhoog mag als de kwaliteit van het hoger onderwijs verbetert; of de instellingen werk maken van het studentenstatuut is daarvoor één van de toetsstenen. Dat de deadline van 3 september -een dag nadat de wet in het Staatsblad verschenen is- niet gehaald wordt, is voor de regeringsfracties nog geen reden de collegegeldverhoging af te blazen. PvdA'er Van Gelder wil wel opheldering van minister Ritzen. 'Want er moet wel druk op de ketel blijven staan.' Ritzen zelf heeft inmiddels de Inspectie van het Onderwijs ingeschakeld. Die moet voor hem nagaan of en hoe hogescholen en universiteiten werk maken van het studentenstatuut.

Mensen

Dinsdag 3 september om vier uur verdedigt **ir. John Olie** uit Zeve naar in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'A typology of joints, supporting sustainable development in building'. De dissertatie is gebaseerd op de case-study van de typo-morfologische principes van het raam in de spouwmuur. De specifieke doelstelling van dit onderzoek is het vaststellen van principes van aansluitingen die beantwoorden aan criteria van een duurzame ontwikkeling in de bouw. Promotoren zijn prof.mag.arch.ing. P. Schmid en prof.dr.ir. M. Bax. Olie (44) studeerde in 1979 aan de TUE af als bouwkundig ingenieur. Hij werkte bij diverse architectenbureaus en startte in 1982 een eigen bureau 'Zonwiezone'. Hij werkte vanaf 1992 binnen het Universitair Centrum voor Bouwproduktie van de TUE aan dit promotie-onderzoek.

Ir. John van Spaandonk uit Tilburg verdedigt donderdag 5 september om vier uur in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'A test method for analog circuits'. In deze dissertatie wordt een methode gepresenteerd voor het testen van analoge circuits die bruikbaar is voor zowel diagnostisch testen als de verificatie van hoog-niveau circuitgedrag. Promotoren zijn prof.dr.ir. W. van Bokhoven (TUE) en prof.dr.ir. R. Otten (TU Delft). Van Spaandonk (30) studeerde in 1990 aan de TUE af als elektrotechnisch ingenieur. Hij werkte binnen de vakgroep Systemen voor elektronische signaalverwerking van de faculteit Elektrotechniek aan dit proefschrift. Hij is nu werkzaam bij ICT Automatisering in Eindhoven.

Maandag 9 september om vier uur verdedigt **ir. Robert de Graaf** uit Amsterdam in promotiezaal 4 van het auditorium zijn proefschrift 'Assessing product development, visualizing process and technology performance with RACE'. Het ontwerpen en testen van gestructureerde methode om nieuwe werkwijzen te identificeren, die de prestatie van de organisatie verbeteren (d.i. assessment), is het hoofdonderwerp van dit proefschrift. Een assessment verschaft tevens inzicht in de problematiek rondom de ontwikkeling van complexe producten. Inventarisatie van die problematiek is daarom het nevendoel van dit proefschrift. Promotoren zijn prof.dr.ir. E. Sol en prof.ir. P. Sanders. De Graaf (29) studeerde in 1992 aan de TUE af als bedrijfskundig ingenieur. Hij verrichtte zijn promotie-onderzoek bij de vakgroep Fabricagetechnologie van de faculteit Technologie Management. Hij is sinds kort werkzaam bij de afdeling Research & Development van Ericsson in Rijen.

Jan Boetzkes, sinds 1957 werkzaam op de faculteit Scheikundige Technologie, heeft onlangs zijn actieve loopbaan beëindigd. Ter gelegenheid van zijn afscheid, biedt de faculteit T hem een receptie aan op woensdag 4 september, 16.00 uur in de FORT.

Donderdag 15 augustus was **Jan de Vries**, medewerker van de faculteit Werktuigbouwkunde, 25 jaar in dienst van de TUE. Ter gelegenheid hiervan wordt hem op woensdag 4 september een receptie aangeboden in het gebouw van de PVOC van 16.30-18.30 uur. Collega's, vrienden en bekenden zijn van harte uitgenodigd.

In memoriam

Met leedwezen geven wij kennis van het feit dat op 26 augustus **Tido van der Meulen** op 26-jarige leeftijd plotseling is overleden. Tido studeerde op 27 juni jongstleden af bij de sectie Energie- en Procestechnologie van de faculteit Werktuigbouwkunde. Afgelopen maandag zou hij zijn diploma ontvangen. Wij herinneren Tido als een actieve, collegiale en opgeruimde student, die veel vrienden achterlaat. Wij wensen zijn ouders en broer veel sterkte in deze moeilijke tijd.

medewerkers en studenten van de faculteit W

Tido, je stond midden tussen ons, meer dan je zelf realiseerde. Wat je voor ons hebt gedaan is te veel om op te noemen. Er stond nog zoveel te gebeuren. Woorden schieten hier tekort. We zullen je missen.

bestuur en leden van zwemvereniging Nayade

Safety in the Process Industry

Vandaag de dag speelt veiligheid een belangrijke rol in de industrie, met name in de olie-, gas- en procesindustrie. Aan de ene kant accepteert de samenleving geen risico's van de industriële activiteiten. Aan de andere kant passen de grote investeringen in veiligheidssystemen niet in het winstoogmerk van de industriële onderneming. De kosten worden niet direct als productief gezien en er heerst oneerlijke concurrentie zolang er in verschillende landen niet dezelfde veiligheidsvoorschriften gelden. Reden genoeg voor de werktuigbouwers van de sectie 'Reliability of Mechanical Equipment' en het vakgroepsdispuut 'dQ' om een symposium te organiseren met de titel 'Safety in the Process Industry'. Het vindt plaats op dinsdag 24 september in het Golden Tulip Hotel Central in Den Bosch en wordt geopend door mr. F. Houben, Commissaris van de Koningin van de provincie Noord-Brabant. Voorzitter is prof.dr.ir. Brombacher, hoofd van de sectie 'Reliability of Mechanical Equipment'. Om het symposium aantrekkelijker te maken worden voor studenten en medewerkers van de TUE gereduceerde prijzen gerekend. Info: http://www.tue.nl/wtb/woc/rme/syco/syco.htm en in de flyer, bij het Voorlichtingscentrum HG 0.35.

UR vergadert

De U-raad vergadert dinsdag 10 september. De agenda vermeldt onder meer de benoeming van een lid in de raadscommissie Beleidsontwikkeling en de voordracht van een lid in de Studentenadviescommissie van de VSNU. Een ander agendapunt is de bevoegdverklaring voor het vestigen van de bijzondere leerstoel Innovatie en Externe Organisatie. Ook komen het Kwaliteitsmanagementplan Onderwijs TUE en de Regeling Afstudeerfonds aan de orde.

Opening academisch jaar

Het academisch jaar 1996-1997 wordt maandag 2 september geopend in de hal van het auditorium. Scheidend rector prof.dr. Jack van Lint zal dan het rectoraat overdragen aan zijn opvolger, prof.dr. Martin Rem. Met een rede opent de nieuwe rector vervolgens het academisch jaar. De plechtigheid begint om 16.00 uur. Bezoekers dienen tien minuten voor aanvang hun plaatsen in te nemen. Na afloop is er een aperitief.

Twee eredoctoraten voor Van Lint

Scheidend rector prof.dr. Jack van Lint zijn twee eredoctoraten toegekend door buitenlandse universiteiten. Dinsdag 20 augustus kreeg hij er een van de universiteit van het Noorse Bergen. Deze universiteit eert Van Lints centrale rol op het gebied van de foutenverbeterende codes en de nauwe banden die hij heeft onderhouden met de wetenschappers van deze universiteit. De tweede eretitel honoris causa krijgt prof. Van Lint 2 september van de Politehnica-universiteit van Boekarest tijdens de opening van het nieuwe collegejaar. De Roemeense universiteit prijst aldus de wetenschappelijke en professionele prestaties van Van Lint alsmede zijn inzet voor het verbeteren van de relatie tussen beide universiteiten. Eerder ontving Van Lint van dezelfde universiteit de titel 'ereprofessor'.

Besluitenlijst CvB

Besluitenlijst van de 1170e vergadering van het college van bestuur d.d. 17 juli 1996

8595. De besluitenlijst van de 1169e vergadering van het CvB d.d. 4 juli wordt vastgesteld.

8596. Personeelsvoorstellen

A. Faculteit Wiskunde en Informatica

Het college besluit in te stemmen met het verzoek van een hoogleraar om gebruik te mogen maken van de SOP-regeling.

B. Faculteit Wiskunde en Informatica

Het college besluit dr. P. de Bra te benoemen tot hoogleraar om werkzaam te zijn op het vakgebied 'Informatiesystemen, ihb databases en hypermedia' miv van 1 augustus 1996.

C. Faculteit Wiskunde en Informatica

Het college besluit prof.dr. J. van Lint op zijn verzoek eervol ontslag te verlenen met ingang van 1 september 1996 en hem per gelijke datum te benoemen tot hoogleraar in de wiskunde, waarbij de omvang van de werktijd wordt vastgesteld op 0.0 fte.

8597. Benoemingen

A. Adviescommissie Beroep en Bezwaar

Het college besluit prof.dr. M. Rem te dechargeren van zijn functie als plaatsvervangend lid van de Adviescommissie Beroep en Bezwaar en prof. dr. ir. F. Schurer te benoemen tot plaatsvervangend lid van de commissie voor de periode van 1 augustus 1996 tot 1 november 1999.

B. Gemeenschappelijke Kommissie BMGT

Het college besluit:

- prof.dr. P. de Bra te herbenoemen als lid en dr.ir. C. van Overveld te benoemen tot plv. lid van de GK-BMGT als vertegenwoordiger van de faculteit Wiskunde en Informatica;
- dr.ir. C. Oomens te herbenoemen als lid en dr.ir. J. Huijghe te benoemen tot plv. lid van de GK-BMGT als vertegenwoordiger van de faculteit Werktuigbouwkunde;
- prof.dr.ir. G. de Vries te herbenoemen als lid en dr. J. van Andel als plv. lid van de GK-BMGT als vertegenwoordiger van de faculteit Technologie Management;
- prof.dr.ir. F. Everaerts te benoemen tot lid en prof.dr.ir. C. Cramers tot plv. lid van de GK-BMGT als vertegenwoordiger van de faculteit Scheikundige Technologie;
- dr.ir. P. Cluitmans te herbenoemen als lid en ir. W. Lelieveld te benoemen tot plv. lid van de GK-BMGT als vertegenwoordiger van de faculteit Elektrotechniek voor de periode van 1 mei 1996 tot 1 mei 1999.

C. Project Vormgeving opleiding BMT

Het college besluit prof.dr.ir. J. Janssen en prof.dr.ir. M. Arts te benoemen tot projectleider van het project Vormgeving opleiding BMT.

8598. Stimuleringsfonds

Het college besluit een aanvraag van de faculteit E voor een post-doc plaats te honoreren en een subsidie toe te kennen van kf 100.

8599. Stimuleringsfonds

Het college besluit twee aanvragen van de faculteit T voor een post-doc plaats te honoreren en een subsidie toe te kennen van kf 50 voor elk der aanvragen.

8600. Standaardtarieven 1996 werkzaamheden voor derden

Het college besluit tot goedkeuring van de standaardtarieven 1996 werkzaamheden voor derden.

8601. Bijzondere leerstoel 'Innovatie en Externe Organisatie'

Het college biedt de U-raad een voorstel aan van de Stichting Lorentz-Van Itersonfonds TNO voor het vestigen van de bijzondere leerstoel 'Innovatie en Externe Organisatie'.

8602. Verlenging bevoegdverklaring bijzondere leerstoel 'Praktische Verlichtingskunde'

Het college besluit in te stemmen met het verzoek van de Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde tot verlenging van de bevoegdverklaring voor de bijzondere leerstoel Praktische Verlichtingskunde bij de faculteit Bouwkunde.

8603. Reorganisatieplan ARBO en Milieuzorg TUE

Het college besluit het reorganisatieplan ARBO en Milieuzorg voor de TUE dd. mei 1996 goed te keuren.

8604. Bodemregeling boventalligen in het kader van VUT/FPU-uitkering

Het college besluit de Bodemregeling boventalligen in het kader van VUT/FPU-uitkering vast te stellen.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1996. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam *(hoofdredacteur)*, Han Konings *(eindredacteur)*, Désiree Meijers, Jan Ummels, Gerard Verhoogt

(Student)Medewerkers:
John Buitjes, Jannigje Gerritzen, Willem van Rossum, Maurice Schaeken, Siem Simonis, Moniek Stoffele

Redactieraad:
Geert Jan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintsen, drs. Maarten Pieterson, Mirte van de Pol, prof.dr. Frans Sluijter, mr.drs. Ben Donders *(secretaris)*

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
Baarle Nassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413,
9200 AK, Drachten, Tel. 0512 - 520936, Fax 0512 - 517415
e-mail: vdm @ euronet.nl

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 2474441, Fax 040 - 2456033
e-mail: cursor @ cur.tue.nl
http://www.tue.nl/studium_cursor/cursor.html

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

De Wilt prikt en steekt op studiedag U-raad

De voorzitter van het college van bestuur, dr.ir. Henk de Wilt, plaatste tijdens een studiedag van de U-raad een aantal kritische kanttekeningen bij de huidige besturingscyclus van de TUE. Hij wil geen breuk met het verleden. De TUE moet echter de vrijblijvendheid die het beleid tot nu toe gekenmerkt heeft laten varen.

door Fred Gaasendam

Een werknemer die van bedrijf verandert, zal in zijn nieuwe omgeving altijd de blikken op zich gericht voelen. De collega's zijn namelijk, normaal gesproken, altijd nieuwsgierig naar de mening van die nieuwkomer over het bedrijf zelf. Na verloop van een aantal jaren treedt er immers een bepaalde bedrijfsblindheid op, waardoor werknemers een minder goed oog krijgen voor de deugden, maar vooral voor de ondeugden van hun eigen onderneming. Observaties van nieuwkomers worden dan ook bijna altijd gekoesterd door organisaties.

Bespiegelingen

Afgelopen maandag hield de universiteitsraad een studiedag voor zijn leden. Op het programma stond onder andere een gedachtenwisseling met het college van bestuur over de besturingscyclus, de bestuurlijke procesgang en de VSNU-structuur. Henk de Wilt, voorzitter van het CvB, gaf als nieuwkomer enige bespiegelingen over de bestuurlijke procesgang van de TUE ten beste. De Wilt benadrukte overigens in zijn betoog dat zijn opmerkingen 'op dit moment niet verplichtend' zijn. Hij had zijn observaties nog niet diepgaand met de andere leden van het CvB besproken, laat staan met de diverse gremia in de TUE. Een observatie van de voorzitter is nog niet noodzakelijk een wet, zo kon uit zijn woorden opgemaakt worden. Maar: 'We moeten het eens zijn dat we over bepaalde zaken moeten discussiëren', zo merkte hij meermalen tijdens zijn betoog op. Zelf had hij genoeg ideeën voor discussiepunten.

Dr.ir. Henk de Wilt, voorzitter van het CvB, plaatste tijdens een studiedag van de U-raad een aantal kritische kanttekeningen bij de huidige besturingscyclus van de TUE. Foto: Bram Saeys

Differentiërend

Zijn verhaal borduurde in feite voort op een analyse van de huidige besturingscyclus door ir. Joris van Bergen van het CvB. De besturingscyclus kent onderdelen als de missie, het ontwikkelingsplan, het Integraal Allocatiemodel en de begroting.
Hij wandelde in gedachten langs de diverse onderdelen van de cyclus, terwijl hij ondertussen kritische kanttekeningen plaatste. 'In onze missie staat op dit moment duurzame ontwikkeling genoemd', zo merkte hij op. 'Een interessant punt, maar is het *differentiërend*? Het staat immers ook in de missie van Delft en Twente. Het is mijns inziens altijd nuttig om, rekening houdend met de veranderende maatschappelijke werkelijkheid, steeds te blijven nadenken over het profiel dat we zullen nastreven. Je kunt dat overigens natuurlijk niet zomaar even veranderen, want dat profiel wordt in feite gedragen door alle medewerkers die in de universiteit werken.
We hebben ook de term 'internationaal' in de missie staan. Dat is volstrekt niet differentiërend, want dat heeft *iedereen* in zijn missie staan.
Maar misschien is het verstandig om, voor we wat gaan veranderen, eerst eens na te denken wie nu eigenlijk onze concurrenten zijn. Is dat Delft? Is dat Twente? Of zijn het de bèta-faculteiten? Of misschien Aken? Leuven? Misschien is het beter om voor onderwijs over het concept 'euregionalisatie' na te denken, dan over het totaal niet differentiërende woord 'internationalisatie'.'

Ondenkbaar

'Ik heb niet gezegd dat we de missie gaan veranderen', zo ging De Wilt verder, 'maar het is wijs om met een zekere regelmaat, kijkend naar de buitenwereld, je dit soort dingen af te vragen.'
Het CvB zal zichzelf nog dit jaar dit soort vragen stellen, met als resultaat dat er rond de jaarwisseling 'nieuwe gedachten' over het strategisch plan het licht zullen zien.
De besturingscyclus zou naar het idee van De Wilt heel wat minder vrijblijvend benaderd moeten worden. 'Dus niet een verzameling intenties, die iedereen altijd wel heeft en die altijd wel waar zijn, maar een verzameling intenties die hun weerslag vinden in actieplannen. Intenties bovendien die toetsbaar zijn en een prioriteitsvolgorde kennen. Als je het instellingsplan van nu leest, is het ondenkbaar dat wat er staat ook allemaal uitgevoerd kan worden.'
In de eerste helft van het volgende jaar gaat het CvB met de faculteiten praten om nieuwe meerjarenplannen af te spreken, waarin prioriteiten aangegeven zijn ten aanzien van de daarin opgenomen plannen. Ten aanzien van het Integraal Allocatiemodel merkte De Wilt op dat het CvB meer dan in het verleden zal streven naar een model waarin minder middelen beschikbaar komen via de reguliere verdeling en een groter deel van de middelen via onderhandelen met de faculteiten. Mogelijk zal het CvB aangeven wat ermee dient te gebeuren.
'Want', aldus De Wilt, 'het college van bestuur bestaat bij de gratie van het feit dat de TUE meer is dan een confederatie van faculteiten. Als je dat gelooft, zal het CvB ook middelen moeten hebben. Als je dat niet gelooft, dan hoef je geen college van bestuur te hebben.'

Oudere Cemsto-werknemers verkeren in onzekere positie

door Gerard Verhoogt

De CAO voor schoonmaakpersoneel schrijft ook voor dat er een afspiegeling van de anciënniteit moet zijn onder het nieuwe personeel. Daardoor kunnen niet alleen jongere werknemers van de Cemsto aangenomen worden.
FNV'er Martens heeft daar zo zijn eigen gedachten over: 'Met de moordende concurrentie in de schoonmaakbranche vrees ik voor de oudere en duurdere werknemers. Wie daarvan niet mee overgaat naar de TUE, komt nog moeilijk aan de bak. En wie controleert die anciënniteit? De TUE heeft de morele plicht om àl deze mensen het werk te laten doen, desnoods in een ander bedrijf. Als de TUE de bedrijven verplicht om dezelfde mensen aan te nemen lukt dat wel, dat gebeurt informeel wel vaker.'
Directeur Verstappen beaamt dit: 'Ondanks de zware concurrentie en een inkrimpende markt loopt zoiets meestal soepel. We hebben ook al een vacaturestop.' Maar ook hij kan niet garanderen dat de oudere werknemers die niet mee gaan naar het nieuwe bedrijf, weer nieuw werk krijgen.'
Quirijnen: 'Eén van de criteria was dat bedrijven tevoren moesten aangeven hoeveel jeugdigen en ouderen men wil gaan gebruiken. Wij willen ook ouder personeel, die kennen de TUE goed en kunnen 'toezicht' houden. Dit controleren we zeker.'

Voorbeeldfunctie

Intussen groeit de onrust onder de Cemsto-werknemers, zo blijkt op de actievergadering. Sommigen hebben al ander werk gezocht (en gevonden), anderen hebben interesse voor vergelijkbaar werk bij de Hogeschool Eindhoven, ook bij Cemsto. Er zijn verhalen dat één baan van dure krachten (de ouderen) vervangen zal worden door twee Melkertbanen. Noch Martens, noch Verstappen is hier iets van bekend. Uit de zaal klinkt instemming, iemand zegt: 'Dalijk zijn er twee bedrijven, maar één portemonnee.'
Ook bestaat het vermoeden dat er al een keuze onder het personeel is gemaakt. Nog een bron van ergernis: wie niet meer bij Cemsto werkt, telt nog wel in het bestand mee. Verstappen beaamt dat: 'Als men dat wil kan men ingeschreven blijven. Maar bij de verdeling van het nieuwe werk hebben de anderen, die nog op de TUE werken, wel voorrang.'
Op het eind van de vergadering vraagt Martens hoe TUE-medewerkers op de werkplek reageren. 'Bij ons snappen ze niet dat ze zo met ons omgaan en dat wij nog niets gedaan hebben. Maar we hebben al handtekeningen', is één van de reacties. Iemand anders: 'Het moet benadrukt worden dat de TUE menselijker met zijn personeel om moet gaan, ook omdat de TUE een voorbeeldfunctie heeft in de maatschappij.' Woensdagmorgen ontving Quirijnen en secretaris Harrie Roumen van het personeel van het paviljoen tweehonderd handtekeningen, waarbij aangedrongen werd op het behoud van de werkplaatsen van de Cemsto-werknemers. Waarschijnlijk neemt het college van bestuur deze week een beslissing welke bedrijven het schoonmaakwerk krijgen.

Hai Hoebers (midden) en dr.ir. Harmen Kragt (rechts) overhandigden woensdag tweehonderd handtekeningen aan secretaris Harrie Roumen. Foto: Hans van der Burgt

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.
In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

In de groep Kernfysische Technieken van de vakgroep Deeltjesfysica van de faculteit Technische Natuurkunde is een vacture voor een

Assistent in opleiding

V34148

Algemeen

In de groep Kernfysische Technieken (KFT) van de vakgroep Deeltjesfysica wordt onder meer onderzoek verricht naar de fysica van geladen deeltjesbundels, baantheorie en versnellingsmechanismen. Het onderzoek richt zich mede op een aantal kleine deeltjesversnellers, waarmee theoretische beschrijvingen een concrete toepassing vinden. Het werk heeft tevens een sterk technologisch karakter. Dit alles gebeurt onder andere met het oog op belangrijke toepassingen van bundels van hoogenergetische deeltjes in wetenschap en industrie, voor medische doeleinden en voor de energievoorzorging.
De groep beschikt over diverse deeltjesversnellers, zoals een tweetal cyclotrons, twee lineaire elektronenversnellers en een in aanbouw zijnde 75 MeV racetrack microton (RTM). De hoofdcomponenten van een tweede RTN (25 MeV) ten behoeve van een vrije elektronen laseropstelling (samenwerking met de Universiteit Twente) zijn gerealiseerd. Deze apparatuur is in de groep ontworpen en in eigen beheer opgebouwd, met belangrijke inbreng van de Centrale Technische Dienst van de TUE. Staande golf lineaire versnelstructuren opererend bij resp. 1.3 en 3 GHz zijn onderdeel van de resp. RTM's en zijn ook in huis ontworpen en vervaardigd. Het 75 MeV RTM dient als elektronenbron voor een elektronen opslagring. Het RTM vormt een compacte, energie-zuinige, hoog-energetische bron van elektronen van zeer hoge bundelkwaliteit.
Het is zeer geschikt voor veelzijdige experimenten voor het genereren van elektromagnetische straling en maakt toepassingen in deze sfeer mogelijk. Onderzoek naar het juiste banenverloop van de elektronen in de RTM-structuur is van belang voor het bereiken van de gewenste hoge performance eisen van deze apparatuur. Voor het ontwerp van componenten van de deeltjesversnellers, alsmede voor het theoretisch onderzoek van de bundeldynamica staan diverse computerprogramma's ter beschikking. Ook is er een veelheid aan meetapparatuur aanwezig.

Taken

U gaat metingen verrichten betreffende de banen van de versnelde electronen in het 75 MeV racetrack microton. De uitkomsten vergelijkt u met numeriek en analytisch verkregen waarden. De ingangsbundel van het RTM, afkomstig van de 10 MeV lineaire versneller, dient aangepast te zijn aan de acceptantie van het RTM. In het bijzonder moet de energiespreiding en tijdstructuur van de electronenbundel uit het RTM worden gekarakteriseerd. Bundelpositie metingen met bijvoorbeeld optische transitiestraling moeten worden verricht. Een correctieprocedure voor positiefouten ten gevolge van kleine afwijkingen van gewenste magneetveldwaarden moet experimenteel worden uitgebouwd. Het ontwerp van het RF-systeem voor de combinatie van lineaire versneller en RTM dient te worden gerealiseerd. U bent mede verantwoordelijk voor de inbedrijfstelling van deze machine en in belangrijke mate verantwoordelijk voor de uiteindelijke performance.

Gevraagd

Een pas afgestudeerde natuurkundige met technische of technologische belangstelling, of een elektrotechnisch ingenieur met natuurkundige belangstelling, met goede experimentele vaardigheden en een helder theoretisch inzicht. Ook zij die binnenkort afstuderen, worden uitgenodigd te reageren.

Aanstelling/salaris

U krijgt een aanstelling voor vier jaar. Het salaris bedraagt fl. 2.114,- bruto per maand in het eerste jaar en loopt op tot fl. 3.775,- bruto per maand in het vierde jaar.

Inlichtingen

Betreffende de functie: dr. J. Botman, tst. 4003, e-mail J.I.M.Botman@cycl.phys.tue.nl, of prof.dr. M. de Voigt, tst. 4053. Voor overige informatie: bc P. Tiel Groenestege, personeelsadviseur, tst. 4329.

Hoe te reageren

Schriftelijke sollicitaties binnen twee weken richten aan G. Pasmans, directeur beheer van de faculteit Technische Natuurkunde, gebouw Natuurkunde-laag, o.v.v. het vacaturenummer.

Bij het faculteitsbureau van de faculteit Werktuigbouwkunde is een vacature voor een

Management assistent

V35190

Taken

U behandelt de ingekomen post, handelt zelfstandig stukken af die betrekking hebben op routinezaken, legt de overige post ter afhandeling voor aan de decaan en/of de directeur beheer; stelt zelfstandig, of op basis van globale aanwijzingen, conceptbrieven op in het Nederlands en de moderne vreemde talen; coördineert en verricht de administratieve verwerking van faculteitsbijdragen aan onderzoeksplannen, de jaarverslagen (Ned/Eng), projectbeschrijvingen, et cetera; beheert de agenda's van decaan en de directeur beheer; fungeert als contactpersoon, zowel bij onderlinge communicatie in het faculteitsbureau als in contacten met derden binnen en buiten de faculteit; bereidt diverse vergaderingen voor o.a. DBW en FRW in overleg met de directeur beheer; notuleert vergaderingen van het DBW, de DCW, de FRW et cetera en verzorgt de verslaglegging; voortgangsbewaking van genomen besluiten in het DBW, DCW en FRW en toezien op de juiste uitvoering van besluiten gelet op de geldende procedures; levert administratief/organisatorische ondersteuning aan medewerkers van het faculteitsbureau; beheert het faculteitsarchief.

Gevraagd

MBO werk- en denkniveau, richting MEAO of HAVO en secretaresse-opleiding; beheersing van de Engelse taal in woord en geschrift; goed organisatievermogen; goede contactuele eigenschappen; ervaring in een soortgelijke functie.

Aanstelling/salaris

Zal geschieden voor een proeftijd van maximaal twee jaar met uitzicht op een vast dienstverband.
Afhankelijk van leeftijd en ervaring, maximaal fl. 3.931,- bruto per maand.

Inlichtingen

Betreffende de functie: dr. A. Kolen, directeur beheer, tst. 3262. Overige informatie: M. van den Bosch, personeelsadviseur, tst. 4163.

Sollicitatie

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen één week na publikatie richten aan dr. A. Kolen, directeur beheer faculteit Werktuigbouwkunde, W-hoog 2.125 onder vermelding van vacaturenummer V35190.

De faculteit Elektrotechniek heeft plaatsen vacant voor

Aio's en toegevoegd onderzoekers

Algemeen

Wil je toponderzoek doen in samenwerking met de industrie? Onderzoek waarbij je je eigen ideeën kwijt kunt? Ben je in staat om mee te praten over de richting van het onderzoek? De faculteit Elektrotechniek heeft diverse aio-plaatsen openstaan voor getalenteerde universitair afgestudeerden, zowel voor theoretisch- als voor praktijkgerichte ingenieurs. Na vier jaar wordt het onderzoek afgerond met een doctorstitel.
Tevens is er een aantal plaatsen beschikbaar voor toegevoegd onderzoekers. De faculteit verricht uitdagend en grensverleggend onderzoek op de volgende gebieden: informatie- en communicatiesystemen; meet- en besturingssystemen; elektrische energietechniek; elektronische signaalbewerking; telecommunicatietechnologie en elektromagnetisme.
Universitair onderzoek in het technologisch hart van Nederland, met internationale ambities en uitgevoerd in een prettige werksfeer.
Wil je promoveren op één van de onderzoeksgebieden of heb je andere ideeën over de invulling, aarzel niet en neem contact op.

Inlichtingen

Lees meer over de openstaande posities op Internet: http://www.ele.tue.nl.
Wil je meer weten over het aio-schap bel of mail dan met Y. van der Veer, tst. 4796 of j.c.w.v.d.veer@ele.tue.nl.

Dienst Overige Zaken

Occulte onzin

Een nieuwe generatie studenten is aangetreden. Eén op de vijf daarvan gelooft in zoiets onzinnigs als astrologie. Dat zal wel minder worden naarmate ze ontdekken dat alleen de wetenschap betrouwbare kennis oplevert en dat daarbuiten geloof, bedrog, marktmechanismen en machtsspelletjes de boventoon voeren. Laten we maar hopen dat het ze niet vergaat als bedrijfskundestudent Ed uit Groningen (niet zijn echte naam), die na een tijdje de studie staakte en zich bij een sekte aansloot.
Nou is sekte een weids woord voor een clubje van drie personen of daaromtrent. Dit clubje wil de inzichten uitdragen van Ed's vriendin, die na onvoorzichtige zelfmedicatie gedwongen was haar boodschappen van Gene Zijde door te geven. Ed laat zijn ouders weten dat hij de idealen van de familie niet meer deelt. Pa is een vooraanstaand Brabants advocaat, die Ed eigenlijk tot het Directeurschap had voorbestemd. De familie in rep en roer. Waar bleef de goede naam van de familie? Onder valse voorwendsels wordt Ed naar het zuiden des lands gelokt, waarna hij wordt opgesloten. Een tarotkaartenlegster en haar astrologische vriend moeten Ed nu uit de klauwen van de sekte bevrijden, door op hem in te praten en wierook te branden voor een piramide tot hij geen pap meer zeggen kan. Zo iets heet deprogrammeren. Ed weet te ontsnappen, maar als hij bij zijn vrienden in Groningen zit, weet pa een stel corpsballen met honkbalknuppels te charteren die Ed ontvoeren, dit keer naar een vakantieoptrekje in Zeeland. In Groningen wordt aangifte gedaan van ontvoering. Twee agenten gaan een kijkje nemen.

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr.ir. J.D. Janssen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, drs. M. Pieterson, prof.dr. F.W. Sluijter, drs. A.J. Vervoorn en dr.ir. E.G.F. van Winkel.

Ed smeekt ze om hem daar weg te halen. De twee agenten zijn zoals gebruikelijk bij de Nederlandse recherche, grondig geschoold in de psychiatrie. Ze zeggen: 'Nou joh, het gaat niet goed met jou, dat kunnen we zo wel zien, blijf jij maar fijn bij je familie.' Volgens Groningen is Ed dus vrijwillig meegegaan en er is niets aan de hand. Het is dus juridisch volkomen in orde.
Na vele maanden is Ed zo sufgepraat, dat men niks beters weet dan hem maar naar een inrichting af te voeren. Gelukkig knapt hij weer op als hij eenmaal buiten bereik van zijn familie is. Hij keert terug naar Groningen en doet aangifte. Het is natuurlijk geen lolletje om je eigen familie aan te klagen, en dat nog wel bij de rechercheur die glashard over je gelogen heeft. Ik weet niet hoe het nu met Ed gaat. Ed's pa is natuurlijk nog steeds een Belangrijk Man en het Openbaar Ministerie heeft ook boter op het hoofd. Goeie kans dat die gewoon seponeert.
Wat is de moraal hiervan? Misschien wel dat als je bedrijfskunde studeert je maar beter door kunt gaan tot je Directeur bent, want Sekteleider is een riskant beroep. Het heet dat je met enig succes een beroep op de politie of het gerecht kunt doen. Ik ben daar niet zo zeker van. Waar ik wel tamelijk zeker van ben is dat occultisme schadelijk is. Het begint als een spelletje op de strippagina. Maar wie enige waarde hecht aan astrologie, die heeft de eerste stap gezet op een weg die leidt langs willekeurige en irrationele besluitvorming onder het mom van wetenschap en hogere kennis. Astrologie is namelijk heel ingewikkeld, dus het lijkt net of het heel geleerd is. En met wetenschappelijke zekerheid op zak weet je natuurlijk wat het beste voor anderen is, ook als ze dat zelf heel anders zien.
Het is net als met Jomanda. Die maakte drie maal per week 850 mensen een tientje lichter met goedkoop spiritistisch vermaak. Nu de zaken wat teruglopen is ze begonnen om honderd mensen voor 85 gulden per keer door middel van hypnose jeugdtrauma's aan te praten, een vorm van ellende die in de VS al tienduizenden gezinnen verscheurd heeft. Niet dat Jomanda dat iets kan schelen. Het gaat haar alleen om de centen, terwijl ze miljoenen op de bank heeft staan.

Ik heb in dit hoekje geruime tijd niets van me laten horen. Mijn faculteit heeft me namelijk een half jaar geleden bij het oud vuil gezet. Dat is geen pretje, en zeker niet de manier waarop het hier gaat. Ik moet hoe dan ook omprogrammeren. Het is natuurlijk allemaal juridisch volkomen in orde, en allemaal in het belang van de goede naam van deze universiteit. Ik zie dat zelf natuurlijk heel anders, namelijk dat het prima onderwijs waar mijn faculteit om bekend staat naar de knoppen gaat door een reeks zogenaamd objectieve maar in feite willekeurige en irrationele beslissingen van een ongeleid projectiel genaamd reorganisatie. Niet dat de universiteit dit iets kan schelen, want het gaat haar alleen maar om de centen, hoewel ze miljoenen op de bank heeft staan.
Eigenlijk heb ik geen tijd voor grappen, want zo dadelijk moet ik naar een zitting waar mijn bezwaren worden behandeld. Goeie kans dat de faculteit gedaan weet te krijgen dat mijn bezwaren niet ontvankelijk zijn. Ik zit nog niet in een inrichting. Dat komt nog.

Jan Willem Nienhuys

Dalende populariteit wiskunde moeilijk te verklaren

'Veel scholieren menen te weten wat hen te wachten staat, ze denken dat het vak heel saai is. Men zegt dat het een moeilijke studie is, omdat er een groot verschil bestaat tussen het middelbaar en het wetenschappelijk onderwijs. Veel scholieren zien de praktische toepassingen van het vak niet.' Dat antwoordden eerstejaars en hun begeleiders van de faculteit Wiskunde op de vraag waarom er zo weinig studenten wiskunde gaan studeren. In dit eerste deel van een drietal artikelen over de malaise in het wiskunde-onderwijs besteedt Cursor aandacht aan de vraag waarom scholieren niet voor een universitaire studie wiskunde kiezen. Daarna komen de gevolgen hiervan en mogelijke oplossingen aan de beurt.

door Alice Pillot & Gerard Verhoogt

Een telefonische enquête onder diverse decanen van het Eindhovens voortgezet onderwijs naar mogelijke oorzaken van het tanend enthousiasme voor wiskunde, leverde vergelijkbare antwoorden op. Is er op school minder animo voor het vak wiskunde? 'Zeker niet', zegt decaan Lou Niessen van het Van Maerlantlyceum in Eindhoven. 'Integendeel. Vaak wordt Wiskunde B gekozen als onderdeel van een 'zwaar pakket'. Dat geeft status. Blijkt vervolgens dat het te moeilijk is, dan switchen leerlingen naar Wiskunde A.'

Decaan Flip Godefrooij van het Augustinianum: 'De resultaten van Wiskunde B zijn in vergelijking met andere vakken matigjes: de knappe koppen, die voor vakken als natuurkunde, scheikunde en biologie achten op hun eindlijst hebben, komen vaak niet verder dan een zesje voor wiskunde.' Een verklaring kan zijn dat de propageert, door materiële zaken en oppervlakkigheden. Maar er speelt ook nog een ander imagoprobleem mee. Het kiezen van een zwaar pakket op de middelbare school geeft enerzijds status, maar voor de betere leerling dreigt al gauw het etiket 'stuudje'. In het ergste geval krijgt die scholier hetzelfde negatieve imago als de wiskundige: dat van het wereldvreemde jongetje, dat niet naar meisjes kijkt, altijd met zijn pc bezig is, kortom de 'nerd'.

Voorlichting

Daarnaast is de verwachting ten aanzien van de materiële status van de afgestudeerde wiskundige is niet erg hoog, wellicht ten onrechte. Maar

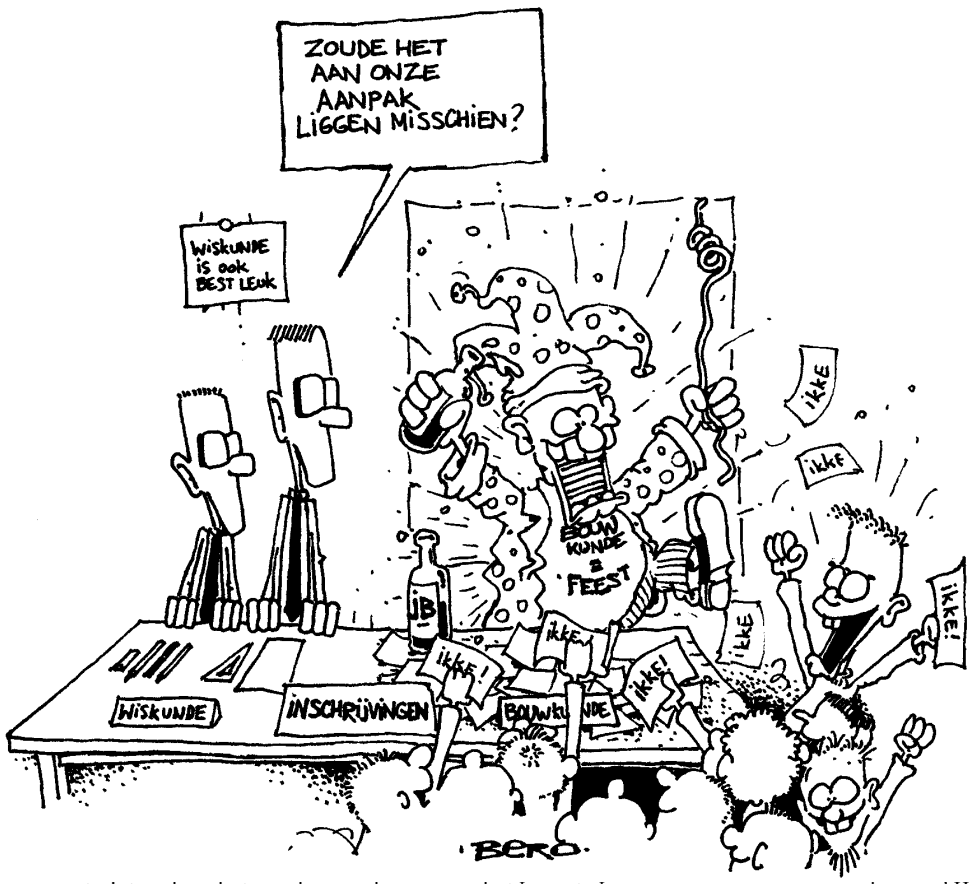

nen moet niet onderschat worden: wie op een redelijk niveau in een team speelt moet vaak twee, drie keer in de week trainen. Als je dan om acht uur doodmoe thuiskomt, schiet het huiswerk erbij in.'

Maar de klacht over het consumentisme van leerlingen is algemener: ze zouden zich teveel laten leiden door wat de televisie

decaan van het Lorentz Lyceum, weten ook de leraren en de decanen onvoldoen-de over de wiskunde-studie: 'Vanuit de universiteit zou best eens meer zicht gegeven mogen worden op de aantrekkelijke kanten van de studie en op de mogelijkheden na het afstuderen.' Of zoals een van de eerstejaars het verwoordde:

'Het is moeilijk om er goede informatie over te krijgen, je moet er echt voor zoeken en er wordt weinig reclame voor gemaakt.'

Of de terugloop door ontoereikende voorlichting komt betwijfelt Peter van Dam, hoofd voorlichting van de TUE. Hij verwijst naar de al jaren landelijk dalende trend voor de universitaire wiskundestudie. De enquêtecijfers van de voorlichtingsdagen wijzen ook niet op een falend voorlichtingsbeleid, maar zijn anderzijds niet betrouwbaar genoeg door de kleine aantallen studenten, waardoor één of twee andere meningen de percentages te veel beïnvloeden. Wel zet Van Dam vraagtekens bij het enthousiasme van de faculteit zelf en vraagt hij zich af hoe de contacten iddelbare

onderwijszitter van , noemt le voorg, al an de vente wel tiek'. Ter che: 'Ik niet dat er komen or meer sters op te ngen of iet meer brochures te gaan zwaaien. Bij de voorlichting op iddelbare olen ten we steeds

seerden komen.' Het probleem is volgens hem toch op de eerste plaats landelijk en zit hem mede in het voortraject. Met de drie TU's wordt het probleem nu ook landelijk aangepakt, zoals met de landelijke Kangoeroewedstrijd. Die wordt vanuit de TUE georganiseerd en is het afgelopen jaar voor de tweede keer gehouden voor scholieren van de eerste en tweede klas. Daarmee wordt het vak wiskunde gepro-moot als leuk, zinvol en niet alleen voor scholieren met een wiskunde-knobbel.

Ter Morsche erkent wel het ontbreken van een beroepsperspectief: 'In advertenties wordt nergens specifiek om een wiskundig ingenieur gevraagd, maar wèl om bijvoorbeeld een werktuigbouwkundig ingenieur. Onze studenten solliciteren met succes op allerlei banen waar hun studie van pas komt. Alles bij elkaar vindt Ter Morsche dat de TUE het niet slecht doet. De meeste contacten heeft de faculteit met de docenten op de middelbare school en die noemt hij goed; het contact met de decanen daarentegen is minder frequent. Ter Morsche: 'Maar als de voorlichting te kort schiet zullen we er serieus aandacht aan besteden.' Zo heeft de faculteit ook een videofilm ter beschikking en wie die wil (laten) zien hoeft maar te bellen.

Wiskunde in het nauw

Door de dramatische daling van het aantal eerstejaars bij Technische Wiskunde (33 procent) is de TUE landelijk koploper in negatieve zin. Elders stijgt de belangstelling voor Wiskunde (bij Twente met 6 procent), of blijft die gelijk. De cijfers moeten wel bezien worden tegen de achtergrond van de al enkele jaren bestaande dalende tendens voor een universitaire studie wiskunde. Bij sommige faculteiten worden de absolute aantallen zo klein dat het voortbestaan in het nauw komt. In dat verband noemde de landelijke visitatiecommissie de faculteiten van de beide Amsterdamse universiteiten en Groningen. De aantallen eerstejaars waren daar in het vorig studiejaar tussen de veertien en de twintig. De faculteit Wiskunde op de TUE telt momenteel 44 eerstejaars, tegen 54 vorig jaar. Dat betreft studenten die zich hebben opgegeven voor wiskunde (20) of voor een van de combinaties: wiskunde/informatica (18) en wiskunde/natuurkunde (6).

SSHE opent complex aan de Edenstraat

Foto: Bram Saeys

Vandaag opent Nico van der Spek, wethouder van Stedelijk Beheer, Volkshuisvesting en Verkeer het nieuwe complex van de Stichting Studenten Huisvesting Eindhoven aan de Edenstraat. In het complex, dat al verhuurd is, zijn 112 eenheden. Het merendeel bestaat uit onzelfstandige kamereenheden (72). De zelfstandige eenheden bestaan uit drie kamers, twee kamers en één kamer. Acht zelfstandige eenheden (met één kamer) hebben een gezamenlijke cv en zestien stuks hebben eveneens gezamenlijk sanitair (per twee eenheden). De begane grond van het vijf etages tellende gebouw is ingericht voor praktijk- of kantoorruimten, of voor dienstverlening. Aan de achterkant is parkeerruimte en een tuin. Totale kosten, exclusief de zakelijke ruimte: circa vijf miljoen gulden.

Vlijmscherpe humor van cabaretduo Lebbis en Jansen

Volle bak in de buitenbar van de AOR bij het optreden van Lebbis en Jansen. Het perfect op elkaar ingespeelde Amsterdamse duo -we hebben er echt zin in vanavond- had zichtbaar lol op het podium. Ze wisselden actuele zaken af met wat oudere, meer uitgewerkte grappen. Die laatste sloegen dan ook beter aan. In het programma *Lange halen, gauw thuis* gaven Hans Sibbel en Dolf Jansen hun visie op 15 miljard jaar evolutie. Dit doen ze zo'n tweehonderd keer per jaar door het gehele land.

door John Buitjes

De tent zat woensdagavond, halverwege de introductieweek, vol met studenten, niet-studenten en slechts enkele feuten. Na het lied over de oerknal en de daaropvolgende evolutie trok Jansen een tientje uit zijn zak en begon: 'De eerste die ja roept ... ' Nog voor hij goed en wel uitgesproken was had iemand het al geroepen. Makkelijk verdiend! Lebbis bood een geeltje voor diegene die Jansen vol op de bek zou nemen. Even gebeurde er niets, tot een jongen naar voren liep en Jansen innig zoende. Die spoelde gelijk zijn mond met een glas water. 'Blij dat ik Jansen niet ben. De eerste homo van Eindhoven kennen we nu in ieder geval', zei Lebbis.

'Vijftig piek voor degene die een loepzuivere G op de gitaar van Lebbis kan spelen', ging Jansen verder. Op het moment dat iemand het podium opstapte speelde Lebbis natuurlijk zelf het G-accoord.

Afzeiken

Jaap van Ekris van studentenfotovereniging Dekate Mousa fotografeerde voor de introkrant. Zo gauw hij binnenkwam en wilde beginnen met zijn werk merkte Jansen hem op. De heren cabaretiers improviseerden er direct op los en met verve zetten ze hem in zijn hemd. 'Dat petje van je staat verkeerd om op je kop. Eigenlijk moet je je hele kop maar omdraaien.' Gelukkig kan Van Ekris wel tegen een stootje.
Op de derde rij zat ook Netje, de 62-jarige stamgaste en mascotte van de AOR. Het duo schroomde niet om haar te plagen. 'Studeert u ook nog? Zeker een kleurspoelinkje?' Netje liet het gelaten over zich heen komen.
Het tweetal heeft een duidelijke mening die ze niet onder stoelen of banken steken. Hoe staat het bijvoorbeeld met de genocide in Burundi? Alweer een tijdje niet in het nieuws geweest. Jansen vroeg zich af of iets wel echt gebeurd is als er geen beelden van zijn.
Lebbis op zijn beurt debiteerde dat bijna alle oorlogen over religie gaan. 'Stond er maar eens iemand op die bewees dat God een aap was, dan waren we van het gedonder af!' Belangrijke zaken om eens over te filosoferen.
Achter het podium hing het logo van de AOR. De mannen bekeken het eens met een kritische blik. 'Kan jij zien wat het is', vroeg Jansen aan Lebbis. 'Het moet wel een bezopen student zijn die tegen een lantaarnpaal staat te pissen, maar dat kan je ook alleen maar zien als je zat bent', antwoordde Lebbis.

Bloemetjesbroek

Lebbis leek voor de pauze de wat serieuzere persoon, terwijl Jansen met zijn slungelige lichaam en ijzersterke mimiek de gevatte jongen speelde. Als Lebbis iets vertelde keek Jansen hem vorsend aan, plukkend aan zijn baardje met af en toe een losse opmerking tussendoor. Na de pauze was het des te verrassender dat Jansen in het pak gestoken het podium opkwam en Lebbis met een bloemetjesbroek. Die had hij aangeschaft na een keertje blowen. Een ervaring die hij graag wilde delen met het publiek. Voor het eerst in zijn leven een koffieshop in. Alsof het zijn dagelijkse bezigheid was bestelde hij *Afghaan*. 'Rode of bruine', vroeg de verkoper. Lebbis besloot bruine te nemen, want die rode was vast niet goed. Twee vloeitjes aan elkaar geplakt en het staafje tussen de shag gelegd. Bij elk trekje dat hij nam zag hij beter in hoe allerlei dagelijkse problemen opgelost konden worden.
Naarmate zijn betoog vorderde nam zijn vurigheid ook toe. Toen hij over het podium begon te vliegen greep Jansen in en bracht Lebbis weer tot rust. Niet dat Jansen nou zo rustig was.
Nadat er al enkele keren een glas gesneuveld was tijdens het optreden zei Jansen: 'Is het nou zo moeilijk om je glas vast te houden, of is dat de gewoonte hier?' Waarop hij zelf zijn glas oppakte en wegsmeet. Een actie die het publiek wel kon waarderen.
Het drukke artiestenleven van de Amsterdammers verhindert ze blijkbaar om een normale relatie op te bouwen. Ter afsluiting zongen ze namelijk de hartekreet 'Ga eens naar bed met een cabaretier'. In de songtekst gaven ze aan dat hun kwaliteiten in bed grote overeenkomsten zouden vertonen met hun prestaties op het podium.

Jansen (links) en Lebbis op dreef in de buitenbar van de AOR. Foto: Bram Saeys

Komen & Gaan

Foto: Bram Saeys

Naam:
Arjan de Vet

Studeerde hier:
Informatica

Werkt nu bij:
Origin

Mijn hobby is mijn werk

'De studietijd is mij zo goed bevallen en ik voel me hier zo thuis, dat ik alle kansen aangrijp om de TUE te bezoeken.' Ir. Arjan de Vet (29) studeerde hier Informatica. Na het behalen van zijn ingenieursdiploma in 1990 kreeg hij vier jaar de kans om een doctorstitel te verwerven als afsluiting van zijn tweede fase opleiding. Deze tijd bleek te kort om te promoveren. Toch beschouwt hij deze 'leerzame periode' beslist niet als verloren. 'Ik heb onder meer kennis kunnen maken met mijn latere broodverschaffer: Internet.' Na vier jaar moest De Vet in militaire dienst. Als Reserve Officier Academisch Gevormd (ROAG) heeft de informaticus zich geen seconde verveeld. Na zes weken militaire training kon hij zich uitleven in computersimulaties van gevechtssituaties. Ter afsluiting mocht hij nog drie maanden bij TNO in Den Haag werken aan een gevechtssimulator. 'Ik woonde tegenover Huis ten Bosch en was dus ongeveer de overbuurman van onze Koningin', zegt hij lachend.
Tijdens zijn opleiding was De Vet vooral gefixeerd op de studie. Eenmaal afgestudeerd, werd hij echter op vele terreinen actief. Vier jaar lang was hij penningmeester bij de alumnivereniging van de faculteit Informatica: VIE. Nu is hij nog steeds actief lid en redactielid van het tweemaandelijks tijdschrift *Vietaal*. Ook maakt hij deel uit van de redactieraad van het glossy TUE-magazine *Matrix*. Ook op zakelijk terrein zat hij niet stil. Hij richtte in 1994 met twee andere TUE'ers, elektrotechnisch ir. Willem Jan Withagen en wiskundig ir. Guido van Rooij de Internet Access Provider IAE op. Inmiddels is de stichting op advies van hun accountant omgedoopt tot een besloten vennootschap en biedt werk aan zes personen vanuit het Multi Media Paviljoen op het TUE-terrein. Daarnaast houdt ir. De Vet zich bezig als Internet Consultant bij Philipsdochter en -werkgever Origin. Hij zorgt voor de techniek en beveiliging van Internet en van Internettoepassingen zoals World Wide Web-servers. Verder werkt hij mee aan de ontwikkeling van 'firewalls' die het interne netwerk moeten scheiden van het publieke Internet. 'Mijn job vereist een grote zorgvuldigheid met een enorme verantwoordelijkheid.' Maar hij doet zijn werk graag en kan er enthousiast over uitwijden. 'Ik heb van mijn hobby mijn werk kunnen maken.' Mede aandeelhouder en vriend Van Rooij is hem ondertussen gevolgd bij Origin. 'IAE fungeerde al vele malen eerder als kweekvijver en springplank voor een mooie baan bij Origin', weet hij.
Een nerd is hij niet, vindt hij. Na een dag werken met Internet, heeft hij geen puf om nog veel te computeren. Toch besteedt hij per week nog gemiddeld zo'n tien uur aan Internetten vanuit zijn Eindhovense woonkamer. Dit betreft dan vooral e-mail over IAE en VIE. In combinatie met tv-kijken en eten wil dat wel lukken. In combinatie met een vaste vriendin lijkt hem dat moeilijker.

In de rubriek 'Komen en Gaan' interviewen Moniek Stoffele en Jannigje Gerritzen de ene week een eerstejaars student en de andere week een oud-student van de TUE. Zowel het beginnen van een studie als het starten met een loopbaan betekent dat men breekt met het oude en weer een sprong in het diepe moet wagen.

Biljarten met helium-ionen

Gisteren stelde rector Jack van Lint in gebouw N-laag het meetapparaat Calipso in werking. Calipso, ontwikkeld door de groep Fysica van Oppervlakken en Grenslagen van de faculteit Technische Natuurkunde, maakt het mogelijk om met extreme nauwkeurigheid het oppervlak van stoffen te bestuderen.
Calipso is uniek omdat het alleen de buitenste atoomlaag van een stof raakt.

door Fred Gaasendam

‘Het principe is eigenlijk heel simpel’, zegt prof. Hidde Brongersma, terwijl hij naar het schoolbord loopt dat in zijn kamer hangt. Hij tekent verscheidene cirkels, een aantal dicht bij elkaar, één geïsoleerd van de rest. ‘Met een ion schieten we op een oppervlak van atomen, net zoals je bij biljarten met een keu op de andere ballen mikt. Vervolgens kaatst die ene biljartbal een bepaalde kant op, met een bepaalde snelheid. Die ene ‘bal’ vangen we met Calipso op. Door de eigenschappen ná de botsing weten we veel af van het voorwerp waarmee het gebotst heeft.’
Biljarten met helium-ionen, of neon-ionen. Wie zoekt naar een populairweten-schappelijke omschrijving van het proces dat zich in het binnenste van de Calipso afspeelt, komt met de biljart-metafoor een heel eind. Alleen ziet de Calipso er niet uit als een biljart. Eerder doet het ruim drie meter hoge apparaat denken aan de kruising tussen een maanlander en een gigantische microscoop.

Honderd manjaar

De term Calipso is een bijna-acroniem, en staat voor ‘Compositional Analysis using Low energy Ions Probing Samples on the Outside’. De groep van Brongersma heeft honderd manjaar gestoken in het apparaat dat nu staat te te glanzen in een zaal die door de architect Bert Staal in een opvallend jasje is gestoken. De kamer van Brongersma weerspiegelt de vele jaren werk die het project heeft gekost: de boekenkasten zijn gevuld met mappen die verwijzen naar het project LEIS: lage-energie-ionen-verstrooiing. En het resultaat mag er zijn: de Calipso kan met een ongeëvenaarde nauwkeurigheid het oppervlak onderzoeken van elk willekeurig voorwerp. Brongersma claimt dat het apparaat dat zijn vakgroep in nauwe samenwerking met de CTD heeft ontwikkeld, 300 tot 1000 maal gevoeliger metingen aan oppervlakken kan verrichten dan andere vergelijkbare apparaten.
Maar wat hebben dergelijke metingen voor nut? Brongersma: ‘De atoomstructuur van het oppervlak van een stof verschilt meestal totaal van wat we de *bulk* van de stof noemen. Wie een aantal atoomlagen in een stof afdaalt, zal daar altijd dezelfde structuren tegenkomen. Aan het oppervlak daarentegen is er van alles aan de hand. De wetenschap en de industrie zijn erg geïnteresseerd in de eigenschappen van het oppervlak van een stof. Daar spelen zich processen af als corrosie, hechting en katalyse. De samenstelling van het oppervlak bepaalt in hoge mate het verloop van dat soort processen.’
Er is een aantal methoden ontwikkeld waarmee het oppervlak van een stof verkend kan worden. Ze zijn samengevat onder de naam LEIS. Wereldwijd zijn er volgens Brongersma wel vijftig groepen bezig met het onderzoek, waarbij het oppervlak van een bepaalde stof gebombardeerd wordt met lage-energie-ionen. Groot nadeel van deze techniek is het feit dat de te onderzoeken stof nogal aangetast wordt door het onderzoek. Dat is natuurlijk lastig als je bepaalde eigenschappen wilt onderzoeken. Bij een tweede onderzoek moet je al meteen de schade betrekken die als bijverschijnsel van het eerste onderzoek is opgetreden. ‘We hebben gezocht naar een methode die zo weinig schade oplevert, dat ik het onderzoek desgewenst vele malen kan herhalen, aldus Brongersma, ‘en dat is gelukt.’

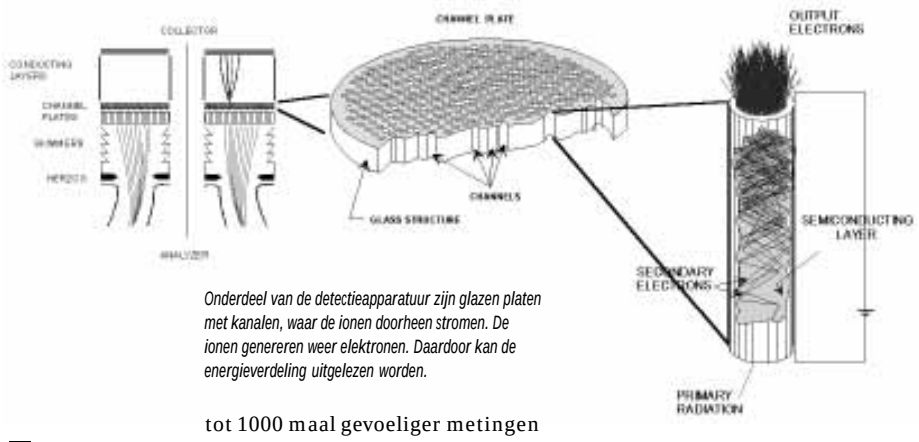

Onderdeel van de detectieapparatuur zijn glazen platen met kanalen, waar de ionen doorheen stromen. De ionen genereren weer elektronen. Daardoor kan de energieverdeling uitgelezen worden.

Conische vorm

In het kort komt het onderzoek dat Brongersma toepast op een stof op het volgende neer. De Calipso schiet ionen van edelgassen, zoals helium en neon, af op het oppervlak van een stof. Edelgassen hebben sterk de neiging hun elektronen ‘vast te houden’. Dat betekent dat ze een grote kans tot neutralisatie hebben, wanneer ze dieper dan de eerste atoomlaag doordringen in een stof. Wanneer ze geneutraliseerd zijn, zullen ze door detectieapparatuur niet langer worden waargenomen. Ionen die na een botsing terugkaatsen en wél worden waargenomen, zullen in de regel maar één botsing met een atoom hebben gehad. Na een botsing met het oppervlak van een bepaalde stof kaatsen de ionen alle kanten op. Het is nu zaak om zoveel mogelijk variabelen uit te schakelen om eenduidige gegevens te krijgen. De ionen die terugketsen worden maar voor een deel door de detectieapparatuur van de Calipso opgevangen. De ruimte -zeg maar het ‘biljart’ waarin de ionen afgeschoten op het te onderzoeken oppervlakheeft een conische vorm. De ionen die onder een hoek van 35 graden ten opzichte van de schietrichting terugketsen worden door de Calipso gesignaleerd, de andere - de ionen die ‘caramboleren’- niet. De ionen die met die bepaalde hoek terugkaatsen worden door een soort sluis geleid, waarachter zich de detectieapparatuur bevindt.
De belangrijkste variabele die hiermee overblijft is de massa van het atoom waar het ion tegenaan ketst. Afhankelijk van de massa van dat atoom zal het ion met een geringe dan wel grotere snelheid bij de detectieapparatuur aankomen. Om even terug te komen op de biljartbal-metafoor: hoe groter de massa van de aangeraakte biljartbal, des te harder de terugkaatsing van de andere bal - het ion dus- zal zijn. Hier gaat de vergelijking met biljarten natuurlijk mank: op een biljart liggen alleen ballen met dezelfde massa. Maar bij een botsing met een grote massa zoals bij spelen via de band, verliest de biljartbal natuurlijk geen snelheid.

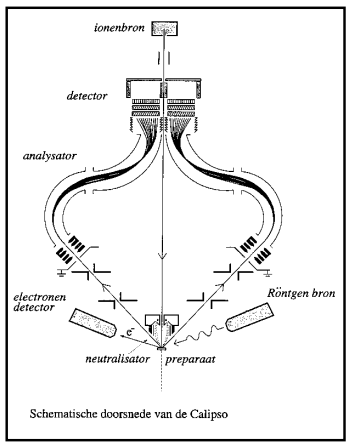

De ruimte waarin de helium-ionen worden afgeschoten, heeft een conische vorm. Alleen ionen die onder een hoek van 35 graden ten opzichte van de schietrichting terugkaatsen, worden door de detectieapparatuur waargenomen.

Vacuüm

De detectieapparatuur is het eigenlijke hoogstandje van de vakgroep van Brongersma en de CTD. Deze bestaat uit een aantal glazen platen met daarin een zeer grote hoeveelheid kanalen. De ionen stromen door deze kanalen heen, waarbij ze elektronen genereren. Vervolgens komen die op een tweedimensionale detector terecht, waarmee de energieverdeling uitgelezen kan worden. Deze elektronen zorgen voor een spectrum, waarmee Brongersma kan bepalen met welk type atomen de ionen in aanraking zijn geweest. De duur van het spectrum bepaalt de hoeveelheid atomen, de plaats waarin de piek op een bepaalde schaal optreedt bepaalt de soort.
‘Door de eigenschappen van de helium-ionen weet ik zeker dat ik informatie heb over de buitenste atoomlaag’, aldus Brongersma.
‘Door de gevoelige detectieapparatuur kan ik vervolgens heel nauwkeurig bepalen hoe die buitenste atoomlaag er uitziet. Helium heeft bijna de geringste massa van alle atomen. De snelheid waarmee het helium-ion terugkomt is bepalend voor de stof waar het tegenaan gebotst is. Aan de hand van een tabel kan ik op eenvoudige wijze het spectrum interpreteren en bepalen om welk soort atoom het gaat. En ik kan ook nauwkeurig bepalen wat het percentage koolstofatomen is aan het oppervlak, het percentage silicium, enzovoorts. De enige stof die we niet kunnen waarnemen is waterstof, omdat dat lichter is dan helium. Een helium-ion dat tegen waterstofatoom aanbotst, keert niet terug.’
Er is ook een inherent nadeel aan de de onderzoekmethode die Brongersma hanteert. De detectieapparatuur is extreem gevoelig, dus ook gevoelig voor verontreiniging, zij het dat dat natuurlijk de werkelijkheid van het oppervlak weerspiegelt. Bovendien dient het biljarten in vacuüm te gebeuren. Overigens geldt dat voor de meeste analysetechnieken voor oppervlakken.

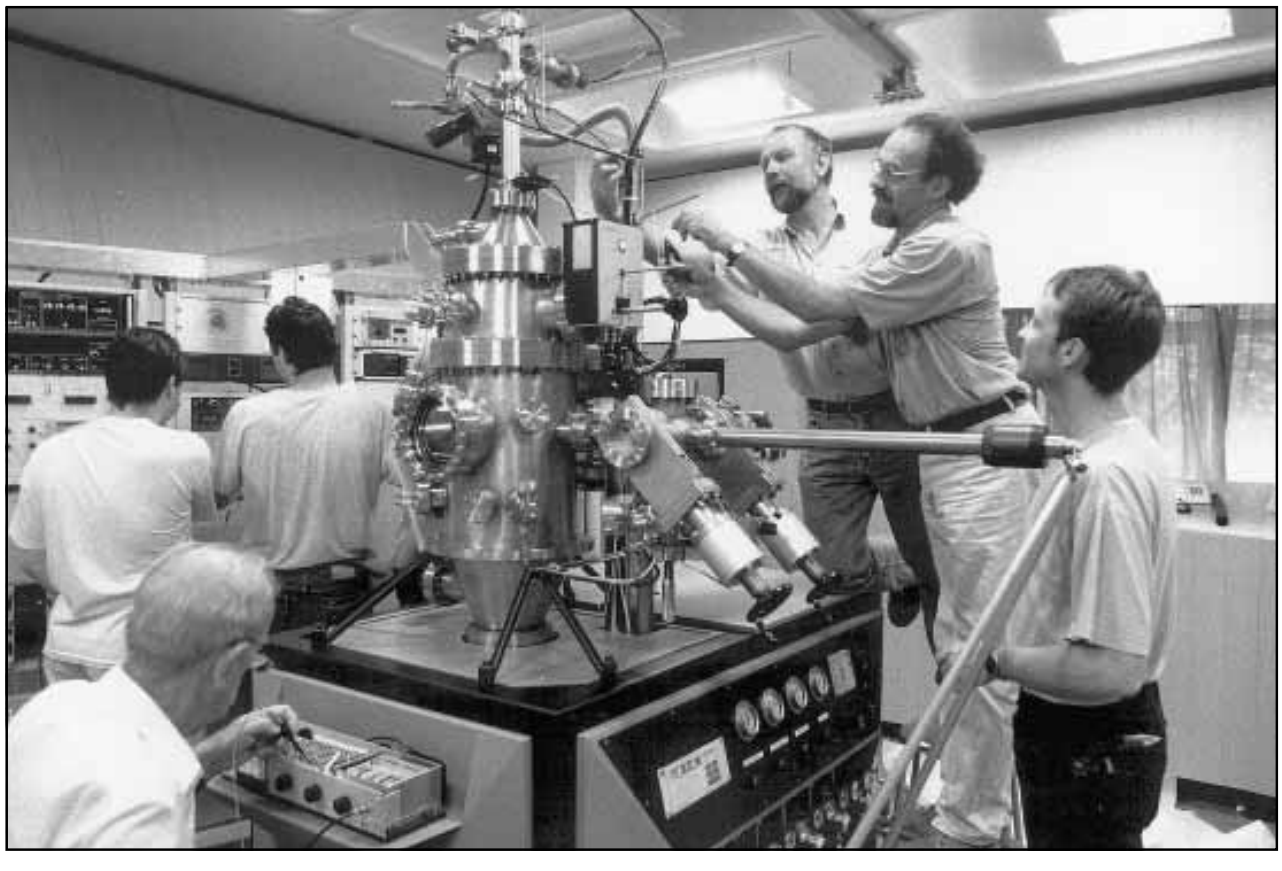

Met Calipso kunnen extreem nauwkeurige metingen worden uitgevoerd aan het oppervlak van stoffen. Foto: Bram Saeys

Boekbespreking

Car Wars: de strijd tussen autogiganten

Honderd jaar geleden beperkte het mondiale wagenpark zich tot welgeteld zes experimentele auto's. Nu rijden er over 's werelds wegen zo'n 350 miljoen exemplaren rond. Dit vervoermiddel nestelde zich diep in de samenleving, om haar van binnenuit onherkenbaar en onomkeerbaar te veranderen. Waar zouden we immers nu zijn zonder de auto? Jonathan Mantle beschreef de moderne geschiedenis van de auto maar legde vooral de nadruk op de autoindustrie in zijn boek *Car Wars*.

door Maurice Schaeken

Car Wars, de strijd tussen autogiganten op weg naar de 21e eeuw; Jonathan Mantle; 272 pagina's, geïllustreerd; Van Buuren Uitgeverij, Weert 1996; ISBN 90 5695 006 1; fl. 39,90

De autofabrikanten hebben de wereld veroverd. In krap honderd jaar hebben zij hun industrietak uit laten groeien tot de grootste in de wereldeconomie. Meer dan vier miljoen mensen verdienen er hun brood mee, vele honderden miljarden guldens gaan er in om, becijfert Mantle. De autoindustrie kwam na de Tweede Wereldoorlog pas echt in een stroomversnelling. Eerst in de Verenigde Staten. Daar kwam het bezit van een eigen wagen onder handbereik van de 'gewone man'. Europa volgde later. Haar autoindustrie moest immers eerst opgebouwd worden uit de puinhopen van de Tweede Wereldoorlog. Dit had overigens heel wat voeten in de aarde. Hoewel de oorlog afgelopen was, werd er namelijk door de geallieerden onderling nog stevig om de fabrieken gevochten. Eisenach (BMW) en Wolfsburg (Volkswagen) stonden eind 1945 bijvoorbeeld op de nominatie om ontmanteld te worden. 'De machines en apparatuur zouden als herstelbetaling naar de geallieerden gaan. De Russen hongerden naar herstelbetaling, in welke vorm dan ook', schrijft Mantle in *Car Wars*.

Morgenthau-plan

Beide autofabrieken hadden echter het geluk om net ten westen van het latere IJzeren Gordijn te liggen. Dat zou hun redding betekenen, hoewel het er nog steeds niet rooskleurig uitzag. De Amerikanen hadden namelijk het zogenaamde Morgenthau-plan omarmd als strafmaatregel tegen de Duitsers. Dit plan beoogde Duitsland af te breken als industriële natie om haar als agrarisch land opnieuw op te bouwen. De Yankies zagen de autofabrieken dan ook het liefst 'in de vuilnisbak van de geschiedenis verdwijnen'.
De redding van de Duitse autoindustrie kwam in de handen van de Britten te liggen. Het Morgenthau-plan vond geen genade in hun ogen. De gedachten van de Tommies hierover gingen hier recht tegenin. Zij zagen namelijk de wederopbouw van de Duitse industrie als oplossing voor de malaise. Bovendien speelde het feit mee dat ze heel hard auto's nodig hadden.
Uiteindelijk betekende de Britse koppigheid de redding van een merk als bijvoorbeeld Volkswagen. En zonder hun halsstarrigheid had ook haar populairste model nooit de wereld kunnen veroveren. Het gaat hier om de Kever, de erfenis van Adolf Hitler aan een nagenoeg verwoeste wereld. De rijkskanselier had zijn ingenieurs opdracht gegeven om een auto voor het volk te ontwerpen. Eisen: goedkoper dan 1000 Reichsmark, met luchtgekoelde motor, in staat om 100 kilometer per uur te halen. Hitler zou zelf tegen de ontwerpers gezegd hebben 'dat de auto er als een kever uit moest zien'. Uiteindelijk bleek dat hij met deze typering de wagen in feite al had gedoopt. Zelf dacht de Duitse dictator aan een andere naam: der KdF (Kraft durch Freude)-wagen. Dit uiteraard tot afgrijzen van de marketing-mensen.

Volkswagen Kever

Op de Lüneburger Heide verscheen een grote fabriek met bijbehorende stad: treffend KdF-stad genoemd (later omgedoopt tot het huidige Wolfsburg). De destijds zeer vooruitstrevende Ford-fabrieken te Rouge River, Detroit stonden model voor dit complex. Als een verder eerbewijs aan Henry Ford kon de KdF-wagen in iedere gewenste kleur besteld worden, zolang het maar grijsblauw was, meldt *Car Wars.*
Dr. Ferdinand Porsche ging de geschiedenis in als brein achter de Volkswagen Kever. Door een speling van het lot werd hij beschouwd als Oostenrijker. Iets waar hij veel profijt aan had. Voor het Hitler-regime was een Oostenrijker namelijk beter te pruimen dan iemand van Tsjechisch-Boheemse afkomst, zijn werkelijke achtergrond. Na de oorlog bleek een Oostenrijker bovendien minder 'besmet' dan een Duitser.
Mantle stelt echter dat niet dr. Porsche maar Hans Ledwinka, hoofdingenieur bij de Tsjechische autofabriek Tatra, de Kever bedacht. En een Tsjech als ontwerper van de Duitse Volkswagen bleek moeilijk te verteren voor de Berlijnse machthebbers. Ironisch genoeg stond Ledwinka's wieg in Oostenrijk, maar ging hij vanwege zijn werkzaamheden bij Tatra als Tsjech door het leven.

Scrupules

Hoewel de Duitse industrie aan het eind van de oorlog al bezig was haar laatste adem uit te blazen, kwam niet in iedere fabriek de klap even hard aan. Zo had bijvoorbeeld het Amerikaanse concern Ford uitgebreide productiefaciliteiten in nazi-Duitsland. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog liet Henry Ford weten: 'Wij beschouwen onszelf niet als een nationaal bedrijf, maar enkel en alleen als een multinationale organisatie.' De productie ging tijdens de oorlog ook gewoon door. Samen met dochterondernemingen van het eveneens Amerikaanse General Motors maakte Ford bijvoorbeeld negentig procent van alle halfrupsvoertuigen en zeventig procent van alle vrachtwagens voor Hitlers Wehrmacht. Ford ontving na de oorlog een vergoeding voor de oorlogsschade opgelopen aan zijn Duitse fabrieken.
De geschiedenis van de autoindustrie laat weinig voorbeelden zien van scrupules onder de fabrikanten. De verkoop staat voorop, de rest volgt. Zo wisten fabrikanten nationale regeringen te overtuigen om auto-onvriendelijke wetten maar niet af te kondigen. Of juist het gebruik en verkoop van de automobiel te stimuleren. Ook andere methoden kwamen voor. Zo kocht General Motors de spoorwegmaatschappij rond Los Angeles op om haar volledig te ontmantelen. De bevolking raakte daardoor afhankelijk van de auto. De resultaten van dit beleid zijn onder de dikke smog-deken zichtbaar.

Illustraties

Carwars beschrijft de ontwikkeling van de autoindustrie vanaf de Tweede Wereldoorlog. De auteur Jonathan Mantle verdeelt de laatste helft van onze eeuw in stukken. Telkens vertelt hij de belangrijkste gebeurtenissen op de verschillende continenten. De hoge toppen en de diepe dalen van de Europese en Amerikaanse merken komen aan bod. Maar ook de opkomst van de industrie in het Verre Oosten blijft niet onbesproken. Mantle weet hierbij veel feiten en feitjes op te duiken. Af en toe loopt hij zichzelf echter voorbij. Niet alle informatie uit zijn aantekingenboekjes is even relevant. Schrappen had dan geen kwaad gekund. Misschien was er dan wat meer plaats over voor de illustraties. Want voor liefhebbers van -over het algemeen- glossy autoliteratuur is *Car Wars* wat aan de kale kant. Spaarzaam geïllustreerd met vaak nietszeggende foto's.
Maar al met al is Carwars een fascinerend boek over de belangrijkste industrietak die we tegenwoordig kennen. Niet zozeer voor fans van de auto, maar zeker wel voor belangstellenden in de autoindustrie.

Technische curiositeiten

De evolutie heeft de mensheid slecht bedeeld waar het op spierkracht en -vermogen aankomt. Een beetje paard kan er bijvoorbeeld luid om hinniken wanneer een mens zijn schamele één MK wil meten met zijn dierlijke PK. Eén jaar hard werken levert een mens maar tussen de 150 en 180 kWh op, rekent het boek *Technische Curiositäten* voor.
Onder het motto 'wie niet sterk is, moet slim zijn' bedachten generaties uitvinders arbeidbesparende hulpmiddelen. Echter niet altijd even succesvol. Musea staan vol met allerhande, in moderne ogen lachwekkende probeersels. Regelmatig verschijnen er boeken waarin dit soort zaken centraal staan. Het Duitstalige *Technische Curiositäten* is er daar één van. Het belande echter in Nederland in de ramsj.
Het boek bestaat uit vijftien hoofdstukken. Daarin tackelt de auteur telkens een onderwerp. De voortbeweging staat centraal in het boek, de meeste hoofdstukken hebben te maken met het transport 'te land, ter zee en in de lucht'. *Die Erben des Ikarus* behandelt bijvoorbeeld allerhande vliegende apparaten als onder andere *Adler als 'Flugmotoren'* en *Das erste erfolgreiche fliegende Fahrrad*. Naast niet succesvolle uitvindingen, heeft de auteur ook een hoofdstuk over onmogelijke apparaten ingeruimd: *Das ewig Bewegliche* over het perpetuum mobile.
Het boek bevat ruim 200 pagina's met vele getekende illustraties. Af en toe citeert de auteur uit andere bronnen. Die staan dan in gotische lettertekens weergegeven.

Technische Curiositäten
Walter Conrad
Aulis Verlag Deubner, 1985
bij De Slegte voor fl. 9,95

In de rubriek Ramsj beschrijft Maurice Schaeken regelmatig welke interessante wetenschapsboeken in ongenade vielen, en die dus voor een sterk gereduceerde prijs te verkrijgen zijn.

Intro ’96: de Bunker als een baken in de nacht

Aanstaande maandag is het weer afgelopen met het goede leven: een nieuw academisch jaar begint. Vorige week kregen de aankomende eerstejaars nog de gelegenheid om aan de TUE wat te acclimatiseren en om Eindhoven te verkennen. Ze hebben legio toespraken over zich heen gekregen, ze hebben gesport, gedanst en gedronken, waarbij de Bunker voor velen fungeerden als het laatste baken in een rusteloze nacht. Nu breekt voor hen het tijdperk van de prestatiebeurs aan. Dat houdt in: eerst moet je resultaten kunnen overleggen, dan pas transformeert stiefmoeder Ritzen je lening op wonderbaarlijke wijze in een beurs. Net als Assepoester moet je maar afwachten of dat glazen muiltje je wel past. Cursor stuurde wat fotografen op pad om te zien hoe jij en je stiefbroertjes en stiefzusjes zich vermaakt hebben.

Voor een verfrissing hoefde je geen biertje te kopen, maar kon je beter aan de tokkelbaan van All terrain gaan hangen. Foto; Bart van Overbeeke

Ook present: burgervader dr. Rein Welschen bespreekt met introcoördinatrice Marieke Bleijenbergh (links) hoe hij zijn peptalk het beste over het voetlicht kan brengen. Foto: Bart van Overbeeke

Footloose zet de beste beentjes voor. Foto: Bart van Overbeeke

Wie durft nu nog te beweren dat Nederland geen getalenteerde jongelui heeft? De groep Velvet (vaderlandse Take That-kloon) krijgt bij het Corps de zaal plat. Foto: Bram Saeys

Safe sex is een mooi iets, maar dit is wel erg safe. Foto: Bart van Overbeeke

Don’t try this at home, kids. Foto: Bram Saeys

Ichtus werd getroffen door een wonderbaarlijk hoosbui. Dan moet je jouw variant op Loesje ook maar niet Visje noemen. Foto: Bart van Overbeeke

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten donderdagmiddag voor 15.00, uur op floppy disk, via bureau onderwijs, bij Cursor inleveren. De berichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Rectificatie wijzigingen Collegerooster Herfst
Vorige week zijn in de wijzigingen voor de studierichting W (WMT) enkele storende fouten geslopen. Het moet zijn:

W5 2.1	maandag 7e+8e uur	2S330 WH (zoals oorspronkelijke rooster)
W5 2.1	vrijdag 5e+6e uur	2S332 RC010+RC017+HG861 op 4/10 en 8/11: WH308+309 ipv RC op 27/9: WH308 ipv HG861
W 3.1	maandag 7e+8e uur	2S330 WH (zoals oorspronkelijke rooster)
W 3.1	vrijdag 5e+6e uur	2S332 RC010+RC017+HG861 op 4/10 en 8/11: WH308+309 ipv RC op 27/9: WH308 ipv HG861
WMT 3.1	maandag 7e+8e uur	2S330 WH (zoals oorspronkelijke rooster)
WMT 3.1	vrijdag 5e+6e uur	2S332 RC010+RC017+HG861 op 4/10 en 8/11: WH308+309 ipv RC op 27/9: WH308 ipv HG861

Overige wijzigingen

TM 1.1	vrijdag nm	TM114	wordt Aud.13
BDK 1.1	maandag 3e+4e uur	1K230	moet zijn 1K320
	dinsdag 1e+2e uur	1K230	moet zijn 1K320
E5 1.1	maandag 1e+2e uur	5F142	Leenaarts Aud.14 toevoegen
IT 1.1	maandag 1e+2e uur	5F142	Leenaarts Aud.14 toevoegen
TM 2.1	donderdag 9e+10e+11e	0A310	in zalen Aud.1,9,10,11
N 3.1	maandag 2e+3e+4e uur	3Y100	NA269 vervalt (2e corr.)
	vrijdag 2e+3e+4e uur	3Y100	NA249 toevoegen
B 3.1	vrijdag nm	2S282	Aud.6+7
E 4.1	dinsdag 4e uur	3T270	Veefkind EEG221 toevoegen
	donderdag 3e+4e uur	5N300	moet zijn 3T270
IT 4.1	dinsdag 4e uur	3T270	Veefkind EEG221 toevoegen
	donderdag 3e+4e uur	5N300	moet zijn 3T270
Keuze PP-fase	maandag 3e+4e uur	1A150	Vosselman Aud.7 toevoegen maar 11/11 in Pav.P2
Bdk 4.1	dinsdag 2e+3e+4e uur	1T040	vervallen
	donderdag 2e+3e+4e uur	1T040	vervallen
	vrijdag nm	1T040	vdVen Pav.U46 toevoegen
	woensdag 5e,6e,7e uur	1B200	moet zijn t/m 2/10
N 4.1	vrijdag 3e+4e uur	3S200	NA249 wordt NA229
	vrijdag 3e+4e uur	3N120	Bobbert NB201 toevoegen

Statistiekvakken
De beschrijvingen van de statistiekvakken van de verschillende studierichtingen in de Studiegids 1996/97 bevatten enige onjuistheden. Hieronder volgt een gerectificeerd overzicht, daarin zijn de volgende afkortingen en aanduidingen gebruikt:
MR: D.C. Montgomery en G.C. Runger, 'Applied Statistics and Probability for Engineers, Wiley, 1994.
R: J.A. Rice, 'Mathematical Statistics and Data Analysis', second edition, Duxbury Press, 1995.
Myers: R.H. Myers, 'Classical and Modern Regression with Applications', second edition, PWS-Kent, 1990.
Dobson: A.J. Dobson, 'An Introduction to Generalized Linear Models', Chapman and Hall, 1990.
Montgomery: D.C. Montgomery, 'Design and Analysis of Experiments', Wiley, 1991.
Walpole and Myers: R.A. Walpole en R.H. Myers, 'Probability and Statistics for Engineers and Scientists', fifth edition, MacMillan Publishing Company, 1993.

Dictaat 2218: Statistisch Compendium
Dictaat 2467: Toegepaste Statistiek
Dictaat 2482: Statgraphics voor B, T en W
Dictaat 2484: Variantie-analyse en proefopzetten
Dictaat 2490: Statgraphics voor BDK en TM
Dictaat 2497: Statistiek 2 voor Bedrijfskunde
Dictaat 2500: Statgraphics bij Statistiek 2 voor Bedrijfskunde.

Vakcode	Vaknaam	Docent	Studiemateriaal
Herfst			
2S120	Stat.2 v.BDK	Wijnen	MR, dict.2497,2500,2218
2S190	Stat.2 v.TM	Nijst	MR,dict.2490,2218
2S210	Math.Stat.1	V.d.Laan	R,dict.2218
2S220	Math.Stat.2	DiBucchianico/Einmahl	R,dict.2218
2S280	Stat.1 v.B	V.d.Laan	MR,dict. 2218
2S330	Stat.v.W.	V.d.Laan	MR, dict.2482, 2218
2S340	Kansrek.en Stat.	Einmahl	R,dict. 2218
Winter			
2S070	Stat.v.T.	(wordt niet gegeven in 1996/97)	
2S100	Regr.anal.	Dijkstra	Myers
2S240	Toeg.Stat.	V.d.Laan	dict. 2467
2S290	Stat.2 v.B.	Wijnen	MR, dict.2482,2218
Lente			
2S110	Stat.1.v.BDK	Wijnen	MR, dict.2490, 2218
2S150	Gegen.Lin.Mod.	Dijkstra	Dobson
2S180	Stat.1.v.TM	Einmahl	MR, dict.2218
2S270/ 2S340	Kansrek.en Stat.	Einmahl	R, dict. 2218
2S300	Variantie-anal./ Proefopz.	V.Berkum	Montgomery, dict.2484
2S320	Proefopz./Kwal.zorg	DiBucchianico	MR (evt. Walpole en Myers), dict. 2482,2218

Rekencentrum Gebruikerscolloquia
Programma Najaar 1996

26 september	Statgraphics voor Windows/Ron Pieters (OASIS)
10 oktober	JAVA/dr. C. Huizing (Wsk&I)
24 oktober	Prototyping met Delphi/Rob van Zutphen (B)
7 november	Visual Basic/Jos Schoenmakers, Hans Wijtvliet (RC)
21 november	MS ACCESS/Peer Verkissen (RC)
5 december	MS EXCEL, MS PowerPoint/Jos Neesen, Leen Moelker (RC)
19 december	Visualisatie en Real Time Simulatie voor O&O/Ion Barosan (RC)

De colloquia vinden plaats in collegezaal 1 van het RC en beginnen om 14.00 uur.

Klinische Fysica b.o. (oude stijl, 3Z160)
Dit college is miv de cursus 1996/97 vervangen door twee nieuwe vakken die elk jaar afwisselend gegeven worden. Het komende herfsttrimester wordt het vak Magnetische Resonantie Imaging en Angiografie (3F190) voor het eerst gegeven. In het herfsttrimester van 1997/98 wordt dan het vak Klinische Fysica b.o. (nieuwe stijl, 3F200) gegeven. Nadere informatie: M. Gelten, N-laag a 2.68, tst. 3398.

Didactische voorbereiding voor aio's en beginnende docenten
Deze cursus vindt plaats op vrijdag 20 en 27 september, 4 en 11 oktober van 9.00-16.00 uur en is inclusief lunch.
De cursus is verplicht voor aio's met een onderwijstaak en wordt aanbevolen voor beginnende docenten. De cursus biedt een oriëntatie op de belangrijkste didactische aspecten van het verzorgen van onderwijs: het voorbereiden van lessen, het presenteren van leerstof, het begeleiden van studenten en het evalueren van onderwijs. In de cursus wordt praktische oefening gecombineerd met theoretische scholing. De studielast bedraagt circa 50 uur.
Informatie en inschrijfformulieren: secretariaat van het OSC, N-laag B-208, tst. 3095/4331, e-mail: P.A.Noordzij@PHYS.tue.nl

IPO-keuzecollege
Donderdag 5 september start het IPO-college Taaltechnologie (0H70). Het doel is om inzicht te verschaffen in het ontwerpen van systemen die natuurlijke taal verwerken. Verschillende toepassingen worden behandeld, zoals text retrieval, het bevragen van gegevensbestanden en machinaal vertalen.
1e trimester, donderdag 10.45-12.30 uur in de colloquium-zaal, IPO-gebouw, docent: prof.ir. S. Landsbergen.

Reformatische wijsbegeerte
Prof.dr.ir. E. Schuurman geeft het college Moderne wijsgerige stromingen (0F700) vanaf donderdag 12 september van 10.30 tot 12.30 uur in auditoriumzaal 14. In het college wordt eerst aandacht gegeven aan de vragen en problemen waar de filosofie zich mee bezighoudt. Na een kort overzicht van de geschiedenis van de wijsbegeerte sinds de middeleeuwen, trachten we tot een confrontatie te komen met moderne wijsgerige stromingen, zoals het positivisme, neo-positivisme, pragmatisme, existentialisme, marxisme, neo-marxisme, systeemdenken, New Age-denken, Post-modernisme, enzovoort. Voordurend wordt er een relatie gelegd tussen deze filosofieën en de ontwikkeling van de wetenschap en techniek. Het college is een keuzecollege en geldt voor twee studiepunten. Op het college wordt verdere informatie gegeven.

Wijsbegeerte
Prof.dr. W. Derkse geeft:
1 Het hoorcollege Inleiding in de filosofie (0F600, 2 SP). Vanaf dinsdag 3 september, 1e en 2e uur, RC zaal 1. Aan te schaffen literatuur: De Wereld van Sofie/ Jostein Gaarder. Naast de luxe Nederlandse vertaling (fl. 50,-) is er een Engelse paperbackuitgave (Sophie's World, Berkley edition) voor fl. 24,50.
2 Het werkcollege Wijsgerige tekstlezing (0F601, 2 SP). In dialoog met het denken van Plato en Cornelis Verhoeven. Vanaf dinsdag 3 september, 3e en 4e uur, RC zaal 1. Er wordt een reader verstrekt (ca. fl. 6,-) met teksten van Plato en Cornelis Verhoeven. Prof. Verhoeven zal tijdens het laatste werkcollege (12 november) deelnemen aan de gedachtenwisseling.

Capita Selecta Ontwerpmethodologie (0K950)
In dit college wordt een overzicht gegeven van de verschillende benaderingen van waaruit ontwerpprocessen bestudeerd en aangestuurd kunnen worden. Met name wordt ingegaan op de mogelijkheden, maar ook de beperkingen van verschillende methodieken die in het management en de uitvoering van ontwerpprocessen worden gebruikt. Van tevoren aanmelden bij secretaresse R. Schaaf, tst. 4753, TEMA Z-1.

Methodologie van de Technische Wetenschappen
Dit college (woensdag, 2e en 3e uur, auditoriumzaal 9) wordt dit jaar alleen voor een deel in de vorm van een hoorcollege gegeven: de eerste vijf weken worden besteed aan de inleiding tot de basisbeginselen. Daarna houden studenten-deelnemers voordrachten over de praktische pretenties en theoretische funderingen van hun eigen discipline (of van een onderdeel ervan). Deze voordracht vormt voor de student de hoofdmoot van het tentamen.

Kwaliteitsbeheersing voor ontwerp en ontwikkeling (1F161)
Zie opleiding Technische Bedrijfskunde

BOUWKUNDE

Aluminium Constructies (7P880)
Dit cursusjaar wordt van start gegaan met een nieuw college. Hierin wordt aandacht

Zie verder op pagina 12

Open Huis Dag en Cartoon- en Humorfestival bij de Stadsschouwburg

Dit jaar geen Eindhoven Festival bij de Stadsschouwburg want de organisatie en de gemeente verschillen nog steeds van mening over de hoogte van de subsidie. Wel is er van 1 tot en met 8 september het Humorfestival met onder andere Toon Hermans, Urbanus, Kamagurka, Theo Maassen en Hans Teeuwen, en van 1 tot en met 22 september het Cartoonfestival, daarnaast nog talkshows en de nodige muziek. Wie alvast een gratis kijkje wil nemen, moet op 1 september naar de Open Huis Dag van de Stadsschouwburg gaan.

Cultuur

Met het thema van het tiende Cartoonfestival, 'Een vreemde kijk op Nederland', kunnen de tekenaars zich volop uitleven om onze gewoonten aan de kaak te stellen. In totaal zijn er 250 uitgenodigd, waarvan de helft uit Nederland komt: Opland, Jos Collignon en Lorenzo van *de Volkskrant*, Joep Bertrams, Peter van Straaten en Jaap Vegter van *Vrij Nederland*, Fritz Behrend, Joost Swarte. Uit België komen onder meer de cynicus Gal, O-Sekoer en Ludo Goderis. Ook de voorgaande negen winnaars van de festivals zijn uitgenodigd om een tekening over het thema te maken. De tentoonstelling is te zien in de foyer van de Stadsschouwburg, van 11.00-17.00 uur en 's avonds tijdens de voorstellingen.

Drugstest

Helaas zijn veel grote namen op het Humorfestival al uitverkocht: Toon Hermans, Urbanus, Theo Maassen en Hans Teeuwen. Leuk, maar duur, is het Fellinibanket (fl. 65,-), maar gratis en interessant lijkt 'Een soort van fanfare'. Dit orkest is geïnspireerd door de muziek van Nino Rota, die veel muziek componeerde voor de films van Fellini. Kamagurka komt met zijn 'Kamiel Kafka Worldtour', waaronder de Drugstest: hij gebruikt XTC, cocaïne, speed en LSD en draagt steeds hetzelfde gedicht voor, maar de interpretatie daarvan hangt af van het middel dat hij verorberde. Kamagurka is ook één van de gasten in een gratis toegankelijke talkshow met verder nog tekenaar Robert van der Kroft (Sjors en Sjimmie) en Rieks Swarte (theatermaker en ontwerper van het grootste schilderij ter wereld bij de opening van de Ajax ArenA), waarbij het zal gaan over 'Strips en striphelden'. Dit wordt gevolgd door de coverband Zorro, waar Van der Kroft in meespeelt. Even duur is het optreden van Simits, één van de betere klezmerbands; joodse muziek voor feesten èn begrafenissen. De Bloeiende Maagden brengen hun nieuwe programma Muts en Rosa Steyn is een stand-up comediènne met een feministisch tintje.
De Open Huis Dag valt samen met het begin van het Cartoon- en Humorfestival, maar daar is alles gratis. Naast veel straattheater treden op: Stef Bos, Hans de Booy, de Eindhovense coverband Betty Blue en bands van de Eindhovense Muzikanten Vereniging Paraplu. Zie verder de agenda en de folders.

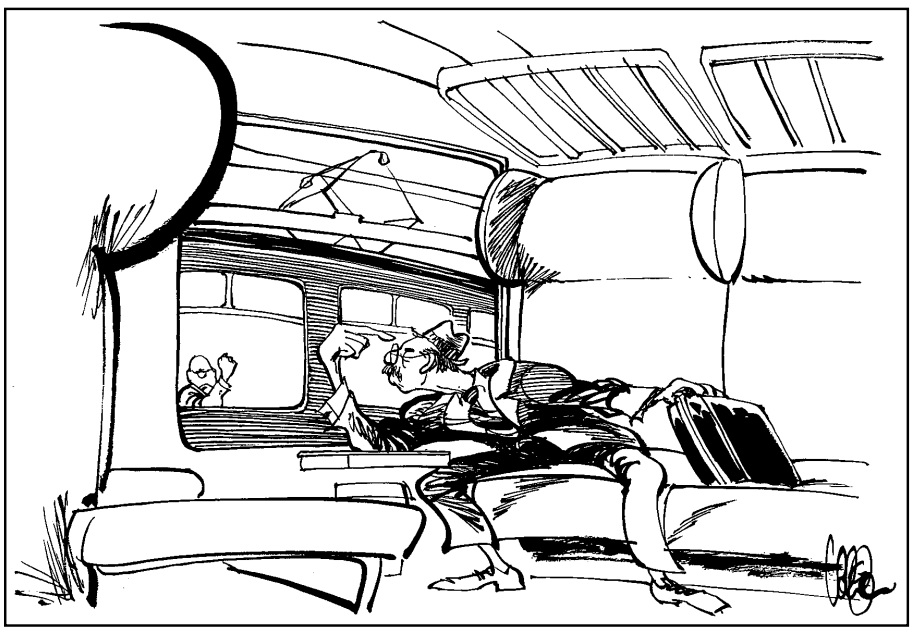

Jos Collignon tekende voor deze illustratie over het thema 'Een vreemde kijk op Nederland'. De cartoonexpositie is tot en met 22 september te zien in de foyer van de Stadsschouwburg.

In opdracht vreemd gaan, kan dat?

Kan de liefde zover gaan dat je in opdracht van je man vreemd gaat? Het is het onderwerp van 'Breaking the Waves', de nieuwe film van de Deense regisseur Lars von Trier. Het verhaal speelt zich af in een Schotse variant van Staphorst, maar desondanks gaat de ingoede Bess haar eigen gang. De liefde overwint uiteraard alles en leidde Von Trier naar de Prijs van de Jury, ofwel de tweede prijs op het filmfestival van Cannes.
De naïeve Bess trouwt met Jan, een ruige arbeider die op de boortorens werkt. Dat is al meteen fout, want je trouwt niet met iemand van buiten. Maar als Bess ergens in gelooft, volgt ze haar eigen wetten, gesteund door haar gesprekken met God, ofwel de verpersoonlijking van Het Goede. Als Jan verlamd raakt, wil hij dat Bess met andere mannen naar bed gaat. Als zij hem alle details van haar ervaringen vertelt zou dat hem beter maken. Het gevolg: voor de dorpsbewoners is Bess een hoer die mooi van de gelegenheid gebruik maakt. Ze wordt uitgestoten, terwijl Jan geen sikkepit verbetert. Pas in het laatste van de zeven delen gebeurt het wonder.
Het is niet het simplistische verhaal dat 'Breaking the Waves' in Cannes tot één van de meest besproken èn meest beweende films maakte. Actrice Emily Watson speelt de sterren van de hemel en de film stelt de religieuze gewoonten van de goegemeente aan de kaak. Ook het camerawerk van Robbie Müller is bijzonder: hij nam alles op met handcamera's, wat het geheel een documentaireachtig realisme geeft, temidden van de prachtige opnamen van Schotland. Het verschil tussen een melodrama en een heuse tearjerker ligt dicht bij elkaar. Eén stapje aan de verkeerde kant van het slappe koord en een film faalt jammerlijk. Maar Von Trier houdt de balans. Dat toonde hij al met zijn film 'Europa', die in 1992 ook de Prijs van de Jury in Cannes won. Dat hij de satire beheerst bleek met 'The Kingdom', in december bij de VPRO te zien, een film die het heilige geloof in de geneeskunde en het ziekenhuis ter discussie stelt. 'Breaking the Waves' is vanaf 29 augustus te zien in Plaza Futura.

Fatale vader- en moederspelletjes

door Gerard Verhoogt

Een van de meest opmerkelijke films in de SG-filmcyclus 'Opgesloten' is 'The Cement Garden' van Andrew Birkin. Het thema behandelt het opgesloten zijn in al zijn vormen; psychisch, sociaal of letterlijk, in de bak. Soms is de oplossing een spectaculaire uitbraak, soms de dood, soms is er geen oplossing. In 'The Cement Garden', gebaseerd op de debuutroman van Ian McEwan, stelt Birkin de vraag in hoeverre broer en zus een relatie met elkaar aan mogen gaan.
Een tienerdochter en -zoon en twee kleine kinderen blijven over als eerst de vader overlijdt en de moeder kort daarop. De zelfverzekerde Julie neemt de moederrol over en de kinderen besluiten ma in de kelder te verbergen, ingegoten in cement, uit angst in een tehuis te worden geplaatst. Jack worstelt met zijn sexualiteit, maar treedt op als er gevaar dreigt: het vriendje van Julie vraagt te veel door over hun dode moeder en hun nieuwe onafhankelijkheid is in gevaar. En daarmee de liefde van broer en zus, die dat verwarren met hun vader- en moederrol. Birkin velt geen moreel oordeel over de incestueuze verhouding tussen broer en zus, het is ook niet alleen de sociale desintegratie van het gezin dat de oorzaak is van de zich ontwikkelende verhouding. De omstandigheden leiden er als het ware natuurlijk naar toe. Al is de buitenwereld het daar bepaald niet mee eens. Op het filmfestival van Berlijn in 1993 kreeg Birkin voor deze film de prijs voor de beste regie. De film is te zien op 5 september om 20.00 uur in de blauwe zaal van het auditorium.

AGENDA

Studium Generale

Woensdag 4 september

Tom van 't Hek dacht dat de hockeydames wel 'een plakkie' zouden winnen, ondanks de wisselende prestaties van de laatste jaren. Het werd brons met een gouden randje. Op het introcollege spreekt Van 't Hek over hockey, zijn huisartsenpraktijk en het belang van een brede opleiding. Va. 11.45 uur, blauwe zaal, aud.

Donderdag 5 september

Wie met 'Tubafunk' uit zijn bol wil gaan, zonder 'bonk-bonk-bonk' (house dus), moet naar De Broeders gaan: swingende funk met opwindende saxen en knallend koper. Va. 12.45 uur, hal auditorium.

Eerste film in de cyclus 'Opgesloten'. Vier kinderen op het Engelse platteland houden de dood van hun moeder verborgen en runnen alles zelf en doen ook wat verboden was. 20.00 uur, blauwe zaal, auditorium.

Tentoonstellingen

31 augustus en 1 september

Nieuwe film van Ida Lohman en installatie van Marjolijn Mandersloot, Jos van der Sommen en José Maria Larrondo in De Fabriek (zie Cursor 1).

Tot 23 september

Cartoonfestival in de Stadsschouwburg.

Tot 5 oktober

Eindexamenwerk van lampen, vaasjes en ludieke dingen van Nederlandse kunstacademies in Galerie Yksi.

Tot 7 oktober

Werk van Alexandria Engelfriet bij de KSA (vloer 4), Archiprix (tot 12 september) en tot 30 september werk van Peter Rooijakkers (bibliotheek, vloer 4).

Uit in de stad

Zondag 1 september

Open Huis Dag Stadsschouwburg mmv. oa. Paraplu, de Bloeiende Maagden, Stef Bos, Hans de Booy, Betty Blue en diverse straattheater-acts. Bij het Humorfestival komt Corvi (klezmer), een talkshow met Robert van der Kroft, Rieks Swarte en Kamagurka.

Marlboro Classics: Henk Westbroek en Consorten spelen muziek van hun idolen: de Kinks va. 22.00 uur in Grand Café Berlage.

Maandag 2 september

Het Cartoon- en Humorfestival in de Stadsschouwburg: optredens van Kamagurka, Shura Lopovski (over het joodse cabaret) en Rosa Steyn (women-comics).

100 jaar film/Plaza: 'Ik wandel door Moskou' van Georgi Danelija.

Dinsdag 3 september

Het Cartoon- en Humorfestival in de Stadsschouwburg: een talkshow over cabaret vroeger en nu met Joost Prinsen en historicus Ralph Prins, gevolgd door een optreden van Simits (klezmer).

Woensdag 4 september

Het Cartoon- en Humorfestival in de Stadsschouwburg: Max Tak begeleidt film (oa. Laurel en Hardy) met live muziek, Bloeiende Maagden en optreden van Rob, Ria, Ronnie en de Zippers.

Effenaar-film: 'Glitterbug' van Derek Jarman; gevolgd door optreden van Moonstorm.

besteed aan het bouwen met het materiaal aluminium. Het college wordt verzorgd door prof.ir. F. Soetens en ir. B. van Hove (vakgroep BKO). Het college is bedoeld voor alle bouwkundestudenten en is ingepland als een vierdejaars-college. Vereiste voorkennis is het vak Staal 1 (7P250). Een excursie naar ALCOA in Drunen (vervaardiging halffabricaten) maakt, bij voldoende belangstelling, tevens deel uit van het programma.

Tussencolloquia
- Edward Verkleij ('Mobiliteit: leven is bewegen') vrijdag 30 augustus, 15.30 uur, Tekenzaal HG 4.30.
- Jacco Duvekot ('Locatie 51° 35'23"N 03° 037'24"O, Water & Architectuur') vrijdag 6 september, 11.00 uur, Videoroom HG 4.95.

Eindcolloquium
- Karen Huizer ('Onderzoek naar effectieve kantoorinrichtingen ter ondersteuning van dynamische werkprocessen') vrijdag 6 september, 8.30 uur, HG 5.95.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Fourier-optica en holografie (5P440)
Dit college -Bastiaans- begint maandag 16 september in EL 0.01, 2e, 3e en 4e uur.

Capita Selecta Elektromagnetisme (5N330)
Dit college zal, in afwijking van wat in de Studiegids is vermeld, het komende jaar worden gewijd aan het gebruik van integraalvergelijkingsmethoden voor het berekenen van elektromagnetische velden in levende weefsels. Toepassingen liggen op het gebied van stralingsnormen, hyperthermie, indoorcommunicatie en elektromagnetische compatibiliteit.
Docenten zijn prof.dr. A. Tijhuis en dr.ir. A. Zwamborn (gastdocent, TNO-FEL). Het college zal worden gegeven in zaal EH 6.23, op woensdag 11, 18 en 25 september, 2, 16 en 23 oktober en 6 november van 8.45 tot 10.30 uur. Op 4 september en 30 oktober is er wegens verhindering van de docenten geen college.
Voor verdere inlichtingen prof. A. Tijhuis, EH 6.29, tst. 3800.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Corrosie (6Y070)
Dit college vangt aan op maandag 9 september, om 8.45 uur in SH 10.01. Aanbevolen wordt het vernieuwde dictaat te kopen en mee te nemen naar het college.

Drogen (6S100)
Dit keuzecollege wordt vanaf woensdag 4 september, 1e, 2e en 3e uur, gegeven in het colloquiumzaaltje FT hal 1.19. Docenten: dr.ir. W. Coumans en prof.dr.ir. P. Kerkhof. Dictaat: studiemateriaal wordt tijdens college uitgedeeld.
Droogprocessen worden toegepast in vrijwel alle takken van de industrie, zoals de chemische-, voedingsmiddelen-, papier- en karton-, textiel- en keramische industrie. Het droogproces is vaak de laatste stap in een productieproces en heeft daardoor een dominerende invloed op de specificaties van het eindproduct. De sterke en complexe relatie tussen droogcondities en producteigenschappen heeft geleid tot ontelbare uitvoeringsvormen van drogers.
Het college beoogt inzicht en praktische kennis te verschaffen, zodat de aanstaande procesingenieur in staat is om droogproblemen op een adequate manier te benaderen. De volgende onderwerpen worden behandeld:
- binding van water in het product (sorptie-isothermen);
- toestandsdiagram van vochtige lucht (Mollier-diagram);
- macrobalansen van massa en energie over drogers;
- stof- en warmtetransport verschijnselen bij droogprocessen;
- berekening van instationair en stationair drooggedrag van materialen;
- apparaatmodellen voor batch, meestroom- en tegenstroomdrogers;
- beschrijving, classificatie en selectie van droogapparatuur.

In het college worden vele voorbeelden behandeld.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

DVV1 (3B500)
Studenten die dit college gaan volgen, kunnen daarbij gebruikmaken van het bestaande dictaat FTI (3B140). Eventuele aanvullingen op dit dictaat zullen tijdens het college worden uitgereikt. Nadere informatie bij de docent: prof.dr.ir. K. Kopinga, tst. 4304.

Wijzigingen colleges
- N 3.1: 3Y100 (Astrofysica, door v.d. Mullen), maandag 2e, 3e en 4e uur wordt verplaatst naar vrijdag 2e, 3e en 4e uur in collegezaal NA 2.49.
- N 4.1: 3S200 (Cryogene Technieken door v.d. Waele) wordt verplaatst van collegezaal NA 2.49 naar NA 2.29.

Afstudeervoordracht
- M. Kwekkeboom ('A set-up for measurements of absorption spectra in molton glass') dinsdag 10 september, 16.00 uur, W&S -1.22.

Practicum Inleiding in de Numerieke Methoden
Dit practicum (2N213), dat 9 middagen omvat, begint in de tweede week van het herfsttrimester. De groepsindeling, met name de practicummiddag, zal tijdens het eerste college, op woensdag 4 september, bekend gemaakt worden. Inschrijving vooraf is niet nodig. Voor inlichtingen: Berry van Bree, HG 8.34, tst. 2156.

Natuurkunde en Maatschappij (3Y200/201)
Dit college wordt dit najaar weer gegeven en vangt aan op woensdag 11 september (dus pas in de tweede collegeweek!) om 13.30 uur in N-laag, collegezaal NA 2.69. Docent is dr. B. van der Sijde. Het collegevak behoort tot de zogenoemde verplichte keuzevakken van het derde jaar. Inlichtingen bij dr. B. van der Sijde, tst. 4339.
Programma:
11 september Wetenschap en techniek in historisch perspectief
18 september Natuurkundigen en kernbewapening
25 september Kernenergie, een slepend dilemma
2 oktober Straling en milieu
9 oktober De energieproblematiek
16 oktober De milieuproblematiek
23 oktober De maatschappelijke gevolgen van de laser
30 oktober De dynamiek van wetenschap en technologie
6 november De controverseproblematiek

TECHNOLOGIE MANAGEMENT

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE
Warehousetechnologie (1T061)
Vanaf 4 september zal op woensdag het 2e en 3e uur in J17 het keuzecollege Warehousetechnologie (material handling in distributiecentra en magazijnen) 1T061 (BDK 4.1) als hoor/werkcollege worden gegeven. Gezien het karakter van het college is het aantal mogelijke deelnemers beperkt. Een intekenlijst hangt op het secretariaat van de vakgroep IDL (paviljoen kamer E5). Als voorkennis wordt verwacht: 1C150 (Modelbouw), 2S230 (Kansmodellen voor BDK), 2S850 (Processen 1 wachtrijen), 2S860 (Processen 2 netwerken van wachtrijen) en 1T030 (Inleiding Internationale en distributie logistiek).
Voldoende resultaat voor tussentijdse toets over theorie is voorwaarde voor het volgen van het werkcollegedeel. Nadere inlichtingen bij ir. A. Geenen tst. 2198.

Wijziging collegerooster
Het college Internationale Produktie en Logistiek (1T040) wordt gegeven op donderdag het 7e en 8e uur, met ingang van 5 september, in collegezaal J17.

Kwaliteitsbeheersing voor ontwerp en ontwikkeling (1F161)
Voor studenten, die in het lente-trimester niet in de gelegenheid waren dit vak te volgen, zal in het najaar een extra college worden verzorgd. Het college wordt gegeven op dinsdagen, 3e en 4e uur in pav. L10. Tijdens het eerste college op 3 september worden de groepen gevormd. In principe worden alleen studenten toegelaten, die zich reeds op de reservelijst hebben aangemeld. Deelname graag bevestigen bij secretariaat OK, tst. 2170, fax 2468054.

WISKUNDE EN INFORMATICA

Herkansing Algebra 2
Afgelopen herkansingstentamen Algebra 2 (2F720, 2F740), d.d. 15 augustus bleek een aantal deelnemers zich niet goed voorbereid te hebben, met als gevolg een onvoldoende. Diegenen voor wie dit grote problemen ivm de voortgang van de studie met zich meebrengt, wordt verzocht zich te melden voor 15 september bij A. Cohen, HG 9.47, tst. 4270.

Simulatie (2S540)
Dit college van prof.dr. J. Wessels begint op maandag 16 september ipv op maandag 2 september.

Optimalisering 3 (2P430)
Dit college van prof.dr. J. Lenstra begint op woensdag 11 september en niet zoals aangekondigd, op woensdag 4 september.

STAN ACKERMANS INSTITUUT

Eindcolloquium
- ir. G. van Poppel ('Design of a Clinical Electrophysiologic Research Information SystEm: CERISE') maandag 2 september, 14.00 uur, EH 03.13.

Samenvatting:
Grote hoeveelheden gegevens, die verzameld worden tijdens klinische elektrophysiologische onderzoeken, kunnen slechts adequaat bestudeerd worden als ze zijn opgeslagen binnen een informatiesysteem. Er is een generiek model ontworpen voor een informatiesysteem dat bestaat uit modules en dat als basis zal dienen bij het samenstellen van informatiesystemen voor toekomstige klinische elektrophysiologische studies.

Stage in Soedan: Water, Insha'allah

Het is moeilijk om een impressie te geven van een stage in een land dat tot de armste ter wereld behoort, en waar al jarenlang een bloedige burgeroorlog woedt. Tel daar nog bij op dat je er officieel geen alcohol mag drinken en er regelmatig tegen schorpioenen aanloopt. Kortom, geen ideale situatie. Maar toch blijft er de aantrekkingskracht. Een verslag van Huibert Spoorenberg, student werktuigbouwkunde, hoe het is om vijf maanden in Soedan te wonen en te werken.

Al in het vliegtuig wordt het je snel duidelijk dat Soedan geen populaire vakantiebestemming is. Na de tussenlanding in Caïro ben je vrijwel de enige blanke die doorvliegt naar de Soedanese hoofdstad Khartoum. Tijdens die vlucht geeft men je ook nog eens duidelijk te kennen dat het fotograferen of filmen van welk object dan ook in Soedan ten strengste verboden is. Dat belooft wat.
Met een oppervlakte van ruim 2.500.000 vierkante kilometer (bijna 70 maal Nederland) is Soedan het grootste land van Afrika. Het is tevens één van de armste landen. Bovendien heerst er in het zuiden al ruim veertig jaar een burgeroorlog, omdat dat deel van Soedan, dat overwegend christelijk/animistisch en bovendien zeer vruchtbaar is, onafhankelijk wil zijn van het islamitische noorden, dat voornamelijk uit woestijn bestaat. Sinds 1989 is die strijd flink opgelaaid toen de moslim-fundamentalistische regering van president Omar Al-Bashir na een staatsgreep aan de macht kwam en in het donkere zuiden de islamitische wetgeving, *de Sharia*, wil invoeren. Dat houdt in dat de mensen daar Arabisch moeten gaan spreken, Arabische namen moeten gaan dragen en het beleven van de eigen cultuur verboden is. De betrekkingen tussen Soedan en de rest van de wereld zijn begrijpelijkerwijs erg slecht.
Het noorden van Soedan wordt hoofdzakelijk bevolkt door Arabische moslims, die overigens duidelijk lichter van kleur zijn dan de zuiderlingen. Bij wijze van grap wordt over hen vaak van het IBM-principe gesproken, vanwege het veelvuldig gebruik van de woorden Insha'allah ('als God het wil'), Bukra ('morgen', meestal in combinatie met Insha'allah) en het prachtige woord Malish, dat zoiets betekent als 'ach ja, jammer, blijkbaar wilde God niet'. Maar het kenmerkt het fatalisme van de Soedanezen. Als de elektriciteit weer eens uitvalt zal niemand op hoge poten naar het elektriciteitsbedrijf stappen om zijn verhaal te halen. Men haalt hooguit de schouders op. 'Malish.'

Chawadja

In het noordoosten van Soedan, tegen de Ethiopische grens, ligt de stad Gedaref. Gedaref telt zo'n 300.000 inwoners, en dat aantal groeit snel. Sinds 1985 is er vrijwel jaarlijks een team van studenten heen gegaan om te assisteren bij de stadsplanning, de verbetering van de gezondheidszorg en drinkwatervoorziening en de bouw van onder andere scholen.
Hoewel er een stedenband bestaat tussen Eindhoven en Gedaref waren dat zeker niet alleen TUE-studenten. Het afgelopen jaar vertrok het negende team, onder wie ikzelf, oorspronkelijk bestaande uit twee vrouwelijke en drie mannelijke studenten.
We zijn er in ieder geval niet onopgemerkt gebleven, niet voor de Soedanese veiligheidsdienst, en zeker niet voor de plaatselijke bevolking. Opgaan in de massa is er niet bij. En net zoals de meeste Europeanen alle Afrikanen 'negers' noemen, zien de meeste Soedanezen geen verschil tussen bijvoorbeeld een Amerikaan, een Duitser of een Fransman en zijn alle blanken voor hen *chawadja's*.
En daar spreekt men je dan ook constant mee aan. Maar over het algemeen zijn ze echt heel vriendelijk. En het is er min of meer 'veilig': Soedan is één van de weinige Afrikaanse landen waar je ook 's avonds gewoon over straat kunt zonder het gevaar te lopen overvallen te worden. Helaas is er weinig reden om 's avonds de straat op te gaan, want kroegen zul je er niet gauw vinden. Dank zij de Sharia is alcohol verboden. Voor je het weet heb je er honderd zweepslagen voor te pakken.

Solar pump

Mijn opdracht in Gedaref was het ontwerpen en opzetten van een pilot-project waarbij door middel van zonne-energie grondwater wordt opgepompt om er ongeveer een hectare landbouwgrond mee te irrigeren. Dat is niet uit milieu-overwegingen gedaan, want dat heeft voor Soedanezen in het geheel geen prioriteit. Zonne-energie is echter één van de manieren om de belangrijkste problemen die de waterwinning in Soedan plagen, namelijk slechte brandstof-voorziening en slecht onderhoud van de installaties, het hoofd te kunnen bieden. Het tekort aan diesel als gevolg van de recente internationale boycot van Soedan, is al goed te merken. Lange rijen voor de tankstations en plotselinge prijsverhogingen van 70 procent zijn niet uitzonderlijk en bovendien is de kwaliteit af en toe belabberd, waardoor je motor of generator vastloopt. Verder zal iedereen die langer dan een week in Soedan heeft doorgebracht, kunnen beamen hoe vaak de elektriciteit er uitvalt. En aangezien er, afgezien van de regenperiode van juni tot augustus, voldoende zon is, ligt de keuze voor een *solar pump* voor de hand. Het aantal bewegende delen daarvan is bovendien minimaal, waardoor het geheel vrijwel geen onderhoud vergt. Want wat dat betreft, is het beleid in Soedan ongeveer als volgt: zolang iets werkt, werkt het, en als het kapot gaat: malish.
De pomp zelf, een centrifugaal-pomp met geïntegreerde motor en een doorsnede van slechts 10 centimeter, is geplaatst in een boorgat op een diepte van 60 meter, zo'n 15 meter onder het grondwaterniveau. Dat is om rekening te houden de optredende *drawdown*, het verschijnsel dat de waterspiegel in een boorgat zakt, als je er water uit wegpompt. Via de gatwand stroomt water uit het omliggende gesteente dan weer terug het gat in. De dagopbrengst van de pomp, zo'n 20 tot 25 kubieke meter, is een stuk kleiner dan die van de overige pompen in het gebied, maar de ervaring die de Gedaref Water Corporation met dit project opdoet kan ze in ieder geval gebruiken in onderhandelingen met potentiële donoren om het verder uit te breiden. Het is tevens een demonstratie-project waar verschillende geïnteresseerden uit de wijde omgeving uitleg kunnen krijgen over de werking ervan.

Schorpioenen

De installatie is opgezet in één van de waterwingebieden rondom Gedaref, zo'n 12 kilometer buiten de stad, op een plaats die je met recht woestijn mag noemen. Een zandvlakte waar de dagelijkse temperatuur gemakkelijk de 45 graden overstijgt en waar je als enig gezelschap schorpioenen, wat slangen en een enkele rat hebt. En af en toe een kudde geiten of kamelen. En waar je een stilte kunt ervaren die volgens mij in Nederland zeer zeldzaam is.

De solar pump, die vrijwel geen onderhoud vergt, wordt in het boorgat neergelaten.

Het hele project heeft voor mij vijf maanden geduurd, maar dat is niet veel in Afrika. Je merkt al snel dat het werk aanzienlijk langzamer gaat dan in Nederland. In de eerste plaats is het wennen aan het feit dat Soedanezen een geheel eigen werktempo hebben en over het algemeen weinig begrip kunnen opbrengen voor mensen die hun werk voor al het andere stellen. Het Brabants kwartiertje is niets vergeleken met de tijdstippen waarop Soedanezen op een afspraak plegen te verschijnen. En als je ze dan ontmoet is zoiets eenvoudigs als een begroeting voor hen ook heel wat meer dan 'Hallo, hoe gaat het er mee?'. Daarbij krijg je te maken met eigenwijze installateurs die dingen per se op hun eigen manier willen doen, die 'het beste is omdat ze het al honderd keer zo hebben gedaan' en woedend dreigen te zullen vertrekken als ze hun zin niet krijgen. En verder is er natuurlijk de hoge temperatuur en het al eerder genoemde brandstofprobleem. Als als onderdeel van de oorlogsinspanning dan ook nog je truck wordt gevorderd, krijg je helemaal de neiging om moedeloos te worden.

No exit

De grootste verrassing wachtte ons echter op het vliegveld, toen we het land weer wilden verlaten. De overheid had zojuist besloten dat iedereen die langer dan drie maanden in Soedan was geweest, een exit-visum nodig had. En dat wisten wij niet. Het gevolg was dat we nog twee weken langer mochten blijven. We hebben echt alles geprobeerd om weg te komen: smeken, omkoping en plechtig beloven nooit meer een voet in hun land te zullen zetten. We hebben zelfs gedreigd de harde kern van Feyenoord te sturen. Maar helaas, er zat niets anders op dan te blijven. En dat is in deze tijd van het jaar geen pretje. Naast de schroeihitte treden er regelmatig zogenaamde *haboobs* (zandstormen) op. Bovendien staat volgens insiders de situatie op het moment weer op springen en is het nog een kwestie van maanden voor het huidige regime valt. Brood bijvoorbeeld is gigantisch veel duurder geworden (dat wil zeggen, de prijs blijft gelijk maar de omvang neemt voortdurend af) en de prijs van elektriciteit schijnt ineens met 1000 procent te zijn toegenomen, waardoor het volk eindelijk weer in opstand lijkt te gaan komen. De spanning is duidelijk te merken. Een Nederlandse studente die een tijdje in het ziekenhuis van Khartoum heeft gewerkt, vertelde dat er begin juli weer flinke studentenrellen hebben plaatsgevonden uit protest tegen de regering. En zelf heb ik ondervonden dat je, als je met de bus reist, er als chawadja om de haverklap uit wordt gehaald om je paspoort te controleren en je te vragen wat je in godsnaam in Soedan te zoeken hebt.

Dilemma

En dat ga je dan automatisch ook jezelf afvragen. Plotseling word je geconfronteerd met het dilemma van werken in een dergelijk land en sta je voor de vraag of je eigenlijk niet bezig bent met het steunen van een regime waar je het helemaal niet mee eens bent. De Soedanese regering besteedt momenteel 62 procent van haar uitgaven aan militaire doeleinden. Dankzij de hulp van buitenaf kan ze vrolijk doorgaan met het uitvoeren van bombardementen op het zuiden in haar poging het te islamiseren. En als er weer een hongersnood dreigt, rekent ze erop dat de internationale gemeenschap wel in actie zal komen, in plaats van zelf structurele maatregelen te nemen. Het is geen wonder dat de meeste landen zich inmiddels hebben teruggetrokken uit Soedan.
Persoonlijk hou ik het er maar op dat ik mijn werk voor de mensen heb gedaan. Ik ben er zeker niet voor om hen in de steek te laten. Bijna niemand van de lokale bevolking staat achter het huidige bewind. En de hulpvaardigheid en leergierigheid van sommige mensen is vaak erg bemoedigend. Wat dat betreft, zullen heel wat Nederlandse ondernemingen het een en ander kunnen leren van de Soedanese aannemer die voor ons de zwart-wit geblokte opslagtank heeft vervaardigd. En tussen twee haakjes, onderhand is er zo veel Eritrese gin en cognac te krijgen als je maar wilt.

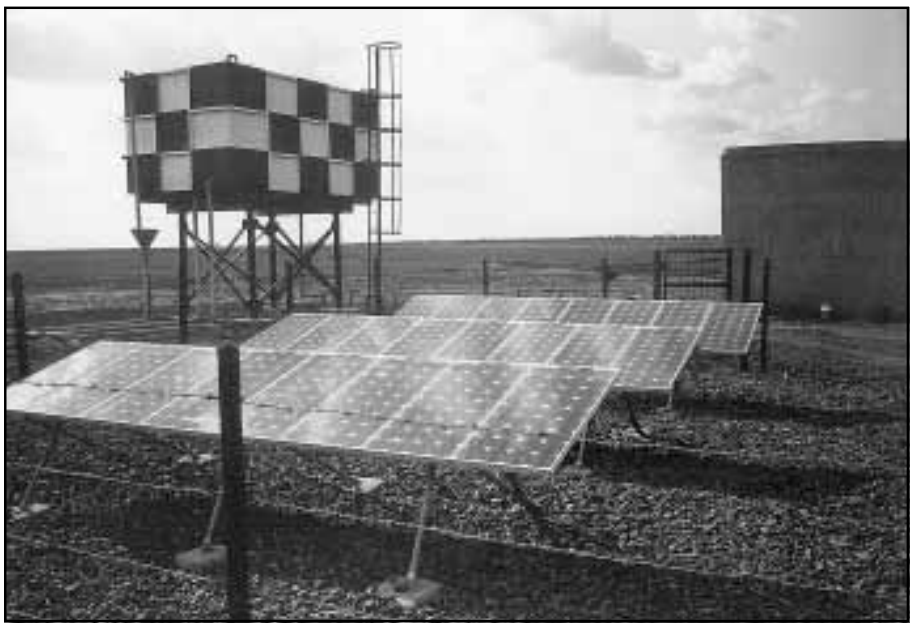

De uiteindelijke installatie, met op de voorgrond de zonnepanelen en achter de watertank. Foto: Huibert Spoorenberg

door Huibert Spoorenberg

SG zet beweging in het middelpunt van de belangstelling

Studium Generale heeft haar nieuwe herfstprogramma bekend gemaakt. Het eerste dat opvalt is de grote rol die beweging krijgt toebedeeld: het grote dans- en muziekproject Aemulatio ter ere van het veertigjarige bestaan van de TUE; verder een aantal excursies naar dansvoorstellingen en een grote expositie over transport in de toekomst. Tevens passeren het komend trimester schrijvers als Josien Laurier, films als Leaving Las Vegas, bands als De Broeders en sprekers als Johan Stekelenburg de revue. Het nieuwe studiejaar gaat traditioneel van acquit met het introcollege, ditmaal gegeven door Tom van 't Hek, de 'gebronsde' coach van het dameshockeyteam.

door René ter Riet

Woensdag 4 september zal Tom van 't Hek om 11.45 uur in de blauwe zaal van het auditorium van wal steken met het inmiddels beruchte introcollege. Naast zijn baan als hockeycoach is hij huisarts en sportverslaggever. Hij weet als geen ander dat het ontwikkelen van activiteiten naast je studie zeer vruchtbaar is.
Studenten uit de Student Proof Big Band weten dit al lang. Samen met de uitgebreide formatie Get Up spelen zij op het Open Podium Pop: minder bands, maar nog nooit zoveel muzikanten. Van meer muziek valt te genieten tijdens het Open Podium Klassiek, het marimba-duo Per Due en het Escher Ensemble, die met een ongebruikelijke combinatie van sax en viool moderne melodische nummers ten gehore zullen brengen. Het lichtere werk tenslotte wordt vertegenwoordigd door de swingende brass band De Broeders.

De Dansersstudio brengt dit trimester bij SG het dansstuk 'You've got a watch, I've got the time' van Feri de Geus. Op de foto danser Jaap de Flier. Foto: Marco Borggreve

Verkeersproblematiek

Literair geïnteresseerden kunnen uitkijken naar twee jonge schrijvers, Josien Laurier en Jerry Goossens. Deze laatste behoort tot de zogenaamde 'Generatie Nix'. Dit is een groep auteurs die al schrijvend de dunne lijn tussen het wel en niet geaccepteerde probeert te verkennen, maar door de gevestigde orde vaak wordt verguisd. Carel Peeters, criticus voor *Vrij Nederland*, zal verschillende literaire interpretatiemogelijkheden toetsen aan *De Tandeloze Tijd* van A.F.Th. van der Heijden. Eind september zal door Commissaris van de Koningin mr. Frans Houben een serie lezingen worden ingeleid die voorafgaan aan de tentoonstelling 'Toekomst over wegen'. Deze expositie stelt vraagtekens bij de huidige oplossingen voor de verkeersproblematiek. Moeten we niet uitkijken naar structureel andere oplossingen, zoals het scheiden van vervoerssoorten? De maandagen staan traditioneel gepland voor SG-Aktueel. Voorafgaand aan staatssecretaris Jacob Kohnstamm en VVD-coryfee Henk Vonhoff opent Johan Stekelenburg, met de tegendraadsheid eigen aan de vakbond, op een dinsdag met de lezing 'Lage landen versus lage lonen'.
Wat meer ontspanning bieden de films. Acht cinematografische hoogstandjes zullen dit trimester je netvlies in verrukking brengen. De cyclus 'Opgesloten' brengt buiten de gevangenisfilm *The Shawshank Redemption* onder meer *La Haine* en de absolute publieksfavoriet tijdens het Rotterdams filmfestival van vorig jaar *Angel Baby*. Deze film gaat over twee psychiatrische patiënten die gaan samenwonen en hun medicatie stop zetten op het moment dat zij, Kate, zwanger wordt. De gevolgen laten zich raden.
Voor een cursus zuipen biedt SG je dit trimester de filmavond. Wie na het zien van *Barfly* en *Leaving Las Vegas* de AOR nog lachend kan betreden, dient zich zo snel mogelijk naar de dichtstbijzijnde AA-vestiging te begeven. Voor de fijnproevers tenslotte is er de klassieker *Hiroshima, Mon Amour*.
Half september hangt het auditorium vol met beroemde citaten uit de wereldliteratuur, en de weken daarop zullen kopstukken als Kopland, Lucebert en Campert middels een kort gedicht hun aanwezigheid doen voelen onder de collegegangers. Ter leering ende vermaeck.

Mickey Rourke en Faye Dunaway schitteren in de film Barfly, gebaseerd op een boek van Charles Bukowski. Foto: Classics Film BV

Aemulatio

Meer kunst is er te vinden in het hoofdgebouw. Wegens het 75-jarig bestaan van de Volkskrant zal in november de hal in het teken staan van de geschiedenis van haar Kunst & Cultuur pagina's. De Studia Generalia in Nederland zijn ook jarig. Het tiende lustrum wordt gevierd met het project 'Het Raadsel in de Wetenschap'. Zes TUE-wetenschappers zullen in een video-interview ingaan op hun drijfveren achter het onderzoek. Tijdens de vertoning worden deze interviews van commentaar voorzien door een wetenschapsfilosoof.
Zoals gezegd is er veel aandacht voor beweging. De Dansersstudio brengt de thema's vergankelijkheid en overgave tot uitdrukking in de voorstelling 'You've got a watch, I've got the time'. Drie generaties dansers verzetten zich tegen het verstrijken van de tijd.
Er worden ook twee excursies georganiseerd, naar het Nederlands Dans Theater 2 en naar Scapino Rotterdam.
In november bestaat de TUE al weer veertig jaar. Ter gelegenheid van die verjaardag is het dansproject Aemulatio op poten gezet, waaraan behalve Eindhoven ook Lier (België), Tilburg, Johannesburg, Lissabon en Praag meedoen. Op 7 november is de grote uitvoeringsavond. Allereerst worden er uit vier steden videoregistraties uitgezonden van een dansproductie die gemaakt is op een muziekstuk dat live wordt gespeeld. Daarna is er een voorstelling van twee dansers met op de achtergrond een video-projectie van vier huiskamervoorstellingen. In vier studentenhuizen in Eindhoven is namelijk een choreografie gemaakt, uitgevoerd en opgenomen. Tenslotte wordt het muziekstuk uitgevoerd als begeleiding voor acht dansers uit Tilburg, tegelijk met beelden uit de andere steden. Aan dit jubileumproject zal in Cursor nog uitgebreid aandacht besteed worden en voor de voorstelling kun je vanaf oktober een kaartje kopen.

Voor het complete programma en alle exacte data en tijden zie het nieuwe *Sgrift*, of raadpleeg het Internet-adres van SG: http://www.tue.nl/sg.

Schuimbekken

‘Okee, dat hangt!’ Kees klom het wankele keukenladdertje weer af. ‘Je mag nou wel weer loslaten hoor Sander!’ Sander die vanwege zijn hoogtevrees onder aan het trapje al doodsangsten had uitgestaan, opende voorzichtig zijn klamme handjes. Vervolgens begon hij verwoed het steengruis uit zijn lange haren te kloppen. Kees had namelijk het zekere voor het onzekere genomen en achtentwintig centimeter lange keilbouten in de voorgevel van het studentenhuis gejaagd. ‘Volgens mij hangt het scheef’, deelde Sander mee. ‘Onzin!’, zei Kees, maar hij keek toch wel een beetje twijfelend naar het trapje. ‘Fuck, je hebt gelijk. Die pootjes zijn ongelijk.’ ‘Ach, dat boeit geen kont’, vond Sander. ‘Het ziet er goed uit.’

Boven de deur van het studentenhuis van de twee vrienden prijkte een houten bord met de gekalligrafeerde letters: ‘Huize De Schuimsmarcheerders’. ‘Zo, nu eerst een Brouwmeester’, zei Sander en hij stapte het huis binnen. ‘Kutje bef Kees, die keilbouten van jou hebben de muur gepenetreerd.’ En inderdaad staken aan de binnenkant duidelijk zichtbaar vier stukken schroef door de muur. ‘Dat zal Elvis de huisbaas niet om te lachen vinden.’ ‘Lossen we even voor u op’, zei Kees en hij plukte een bordje ‘Verboden in te rijden’ van de muur. ‘Hangen we dit er even overheen, zie je er niks meer van.’ De muur liet een ronde anti-vlek achter, waardoor duidelijk te zien was dat het stucwerk vroeger een beige kleur gehad moest hebben. ‘Het gaat goed met het huis, Kees’, zei Sander, ‘nou hebben we al een naam en binnenkort sodemietert die lul van een Willem eindelijk op. Die heeft hier nou ook al tien jaar gewoond en je ziet hem nooit en hij doet nooit geen ene flikker. Misschien wil de Slak hier wel komen wonen. Dan wordt het echt gezellig en kunnen we mooi iedere donderdag naar de Schuimkraag marcheren.’

Op dat moment ging de bel. Kees deed open. ‘Oh, eh dag meneer Elv.., eehh... meneer De Vellis’, stotterde Sander, terwijl hij zich tersluiks voor de beige plek manoeuvreerde. ‘Goeiendag jongelui’, zei de huisbaas, die zich voor de gelegenheid in een oranje jasje en groene stropdas had gestoken. ‘Mij is ter ore gekomen dat binnenkort een appartement ledig zal komen te staan in dit complex en nu wil het toeval dat de dochter van een relatie van mij in het Eindhovense met haar studie zal aanvangen en derhalve zoekende is naar woonruimte. Zij zal deze middag even langs komen voor de visitatie. Zouden jullie zo goed willen zijn even die hoop ijzer uit de tuin te verwijderen? Tot ziens maar weer.’ Sander en Kees bleven verbijsterd achter. ‘Wat zeidie nou?’ ‘Krijgen we een meisje in huis?’ ‘Kan die vent dat zo maar maken?’ ‘Goddomme, ik wil geen vrouwen in huis. Die kankeren alleen maar dat het te vies is en dat je moet poetsen.’ ‘Ja precies en ze gaan nooit mee zuipen. En dan gaan ze klagen over de Playboyposters en de vunzige teksten op de plee en dan willen ze niet mee doen aan het huisfeest en...’ ‘Als die duffe feutemiep hier binnen komt zetten, dan zeiken we er af en gooien haar meteen weer buiten’, voegde Sander toe. ‘Precies’, vond ook Kees.

De pas gerepareerde bel ging op dat moment alweer. Toen de huisgenoten de deur openden, stond er een prachtige langbenige brunette met twee enorme weekendtassen. ‘Hoi, ik ben Tanja van Oosterwoudt. Ik heb begrepen dat ik jullie nieuwe huisgenote wordt’, zei het stuk met een introhese stem. ‘Oh’, was het enige dat Kees en Sander zo gauw te binnen kon schieten. ‘Ik dump alvast effe mijn tassen hier en ben er meteen weer vandoor, want ik ga op ontgroening bij het Corps. Doei.’ Het was even stil in Huize De Schuimsmarcheerders. Kees was de eerste die wat zei: ‘Toch kan het misschien ook best wel leuk zijn, een meisje als huisgenoot...’

Rati

Schuimbekken is een wekelijks terugkerend feuilleton over een groep studenten, die als vaste uitvalsbasis voor hun activiteiten het café De Schuimkraag hebben.

Cursiefjes

Cursor kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsen van advertenties

Aangeboden

Binnenkort bij het **Loopbaan Advies Centrum**: een informatiebijeenkomst over ‘flexibele arbeid’. Schrijf je nu in!! (HG 0.02, 0.03, 0.04).

Aan alle afstudeerders: kom gratis het Intermediair Jaarboek afhalen bij het **Loopbaan Advies Centrum**! (HG 0.02, 0.03, 0.04).

Voor afstudeerders en aio’s: er hangen volop vacatures in de Infotheek van het **Loopbaan Advies Centrum**. Kom kijken!! (HG vloer 1 en vloer 0, HG 0.02, 0.03).

Opel Kadett D hatchback, bj ’84, fl. 1000,-, tst. 4438 of 2522110.

Viool compleet met koffer èn accoord cither, alles in perfecte staat voor fl. 400,-. Tst. 2537 of 2421585 (Wim).

Gevraagd

Asito Dienstverlening vraagt studenten voor **schoonmaakwerkzaamheden**, 2 uur per dag, schoolvakanties vrij. Info: 2525431 (Marianne van Gemert).

Heb jij zin mee te helpen bij de **Academy Award 1997** tav. sponsoring, avondprogramma, jury? Kom langs bij StIK, HG 0.01, tst. 2785.

Kamers

Grote **gemeubileerde kamer** te huur voor meisje bij hospita voor half jaar ivm. stage. Prijs nader overeen te komen. Tel. 2264785 (tussen 18.30 - 20.30 uur).

Anders

Heb jij zin om de studenten **AG+DA 97/98** te maken, of mee te helpen met sponsoring, opmaak, redactie? Solliciteer nu bij StIK, HG. 0.01, tst. 2785.

Alles over solliciteren. Het **LAC**, Loopbaan Advies Centrum, heeft een infotheek vol met boeken, tijdschriften en kranten. Vloer 1, hoofdgebouw (nabij BSP).

Tamar volleybal, zowel recreatief als competitie, ook recreantencompetitie (woensdag). Info: 2513248 (Sander) of 2514298 (Marjon).

Zin om komend jaar een grootste showavond met een prijsuitreiking voor studenten te organiseren? Word **Academy-Award-coördinator**! Geef je op bij StIK, HG 0.01, tst. 2785.

Get ready for a smashing start. Join **Tamar** volleybal. Info: 2514298 (Marjon) of 2128367 (Jean).

Wil je meer weten over solliciteren. Bij het **LAC** kun je er van alles over lezen. (HG 0.02, 0.03, 0.04).

Ook dit jaar houdt **1 op Tien** weer lunchbijeenkomsten: iedere maandag van 12.30 tot 14.00 uur in HG 1.27.

Love is in the air! Dit is het startweekendthema van de evangelische studentenvereniging **Ichthus**. Wil je meer weten? Bel 2016706 (Edwin).

Spontaan, gezellig, zin om iets te organiseren? Word **AG+DA** coördinator en maak de studentenagenda 97/98. Kom snel langs bij StIK, HG 0.01, tst. 2785.

JOVD & VVD nodigen je uit voor een discussie met **Ed Nijpels** over economie & milieu: maandag 2 september, 20.00 uur, Trafalgar Pub (Dommelstraat).

Sterke economie ten koste van een gezond milieu? Ga in discussie met **Ed Nijpels** op 2 september om 20.00 uur in de Trafalgar Pub.

Sport

Sport kort

ESSF zoekt bestuursleden

De ESSF, het overkoepelende orgaan voor alle sportverenigingen, is op zoek naar twee nieuwe bestuursleden. Ben je een sportliefhebber en houd je van organiseren, dan is een bestuursfunctie bij de ESSF precies wat je zoekt. De secundaire arbeidsvoorwaarden zijn prima en er is ook nog een bestuursbeurs vrij. Heb je interesse? Kom dan even langs bij het sportcentrum of bel tst. 3232.

Interne competities

Aan het begin van dit collegejaar starten de interne competities voor volleybal, zaalhockey en zaalvoetbal. Deelnemen kan alleen als je in het bezit bent van een geldige sportkaart. De inschrijving geschiedt per tak van sport via de computer bij de portier van het sportcentrum. Bij inschrijving moeten ook de sportkaartnummers van de overige teamleden worden vermeld.

** Volleybal*

Inschrijving: t/m de eerste collegeweek. Kosten: fl. 15,- per team per trimester. Ieder trimester moet opnieuw worden ingeschreven. Start: tweede collegeweek. Aantal spelers/speelsters: minimaal 6. Maximaal kunnen 20 teams worden geplaatst. Woensdagavond 20.00-23.00 uur in hal 3. De volleybalcompetitie bestaat uit een A- en een B-poule. In iedere poule wordt per trimester een halve competitie gespeeld.

** Zaalhockey*

Inschrijving: t/m de derde collegeweek. Kosten: fl. 30,- per team voor een heel collegejaar. Start: eerste week van oktober. Aantal spelers/speelsters: minimaal 5. Maximaal kunnen 8 teams worden geplaatst. Dinsdag 17.00-18.30 uur in hal 2. De competitie bestaat in principe uit twee poules. Per poule wordt een halve competitie afgewerkt, met afsluitend een play-off ronde. Per half jaar wordt een competitie-ronde afgewerkt. De tweede ronde start in februari.

** Zaalvoetbal*

Inschrijving: tot uiterlijk woensdag 22.00 uur in de eerste collegeweek. Kosten: fl. 60,- per team voor een heel collegejaar. Start: tweede collegeweek. Aantal spelers/speelsters: min. 5 en max. 10. Er kunnen 67 teams worden geplaatst. Ma. t/m vr. 12.15-13.15 uur in hal 1, 2 en 3 en woensdag van 18.30-20.00 uur in hal 1 en 3. De competitie bestaat uit één 1e klasse, twee 2e klassen en vier 3e klassen. Per klasse wordt er ieder trimester een halve competitie gespeeld. Promotie en degradatie vinden plaats na ieder trimester.

Mensa

MAANDAG 2 SEPTEMBER

Gebonden champignonsoep
Gebakken vis of barbecueworst
Apart remouladesaus of braadsaus
Worteltjes met doperwten of
Gebroken boontjes
Frites of gekookte aardappels
Appelmoes
Fruit of vanillevla met slag of caramelvla met slag

DINSDAG 3 SEPTEMBER

Heldere groentesoep
Bamigoreng, omelet met krab en garnalen
Saté met satésaus, plakje fricandeau of Slavink, tuinboontjes
Gekookte aardappels, braadsaus
Rauwkostsalade
Fruit of frambozenvla met slag of yoghurt met fruitcocktail

VEGETARISCH

Heldere groentesoep
Bruine bonengoulash
Zilvervliesrijst
Rauwkostsalade
Fruit of frambozenvla met slag of yoghurt met fruitcocktail

WOENSDAG 4 SEPTEMBER

Gebonden kerriesoep met selderij
Kotelet of kipschnitzel
Apart tartaarsaus of braadsaus
Bonne femme of gekookte aardappels
Snijboontjes, rauwkostsalade
Fruit of moccavla met slag of chocoladevla met slag

VEGETARISCH

Gebonden selderijsoep
Kaas-groenteburger apart kerriesaus
Gekookte aardappels
Snijboontjes
Rauwkostsalade
Fruit of moccavla met slag of chocoladevla met slag

DONDERDAG 5 SEPTEMBER

Tomaten-groentesoep
Gebakken vis of zigeunerschnitzel
Apart braadsaus of hollandaisesaus
Spinazie à la crème of worteltjes
Gekookte aardappels of puree
Rauwkostsalade
Fruit of vanillevla met slag of yoghurt

VEGETARISCH

Gebonden groentesoep
Witte bonen in tomatensaus
Gekookte aardappels of puree
Spinazie à la crème of worteltjes
Rauwkostsalade
Fruit of vanillevla met slag of yoghurt

VRIJDAG 6 SEPTEMBER

Gebonden prei-aardappelsoep
Uienburger of zuur varkensvlees
Apart braadsaus
Mexicaanse mix of spruitjes
Gebakken aardappelschijven of gekookte aardappels, rabarber
Fruit of vla met slag

Wijzigingen voorbehouden

Bekijk 't maar

Jong geleerd, geleerden out

Het schijnt bedoeld te zijn als een feestje voor aankomende eerstejaars. Maar de Intro is hèt excuus voor heel studerend Eindhoven om een week lang goed klem te gaan. De dagprogramma's zijn voor de bikkelende oud-VWO-ertjes. Maar van de feestende studentenmassa die 's avonds in de Bunker te vinden is, heeft het grootste deel toch al wel de baard in de keel. De interim-tentamens zijn (bijna) voorbij, de vakantie is (bijna) voorbij. Nog even goed feesten en dan weer uitgerust aan de slag. Maar naast het verse vlees, de lubbende leden en de stomdronken studenten is er nog een groep die ieder jaar naar de Bunker trekt. Alsof het een jaarlijkse bedevaartstocht naar Mekka betreft, stromen ieder jaar de oudstudenten Eindhoven binnen. En de tempel waar de rituelen zich afspelen staat aan de Kennedylaan. Ze nemen er graag een paar daagjes voor vrij, de oude ballen, de ingenieurs, de werkende klasse. Het slaapplaatsje in het oude studentenhuis is geregeld. De oude dispuutmaatjes zijn gebeld. Geld in de wallet, telefoonnummer van de taxi in de pocket. Broek omlaag, polonaise. Aangezien deze oud-studenten het vaak maar één keer per jaar doen, is dit meestal de groep die het diepst gaat in de Intro. Maar dan kunnen ze er ook weer lekker een jaartje tegenaan.

Oud SSRE-lid zet de bloemetjes buiten in de Intro en geeft ze gelijk even water.
Foto: Bram Saeys

E.S.C. voelt zich veilig

Het is al jaren traditie dat de diverse studentenverenigingen tijdens de Intro met een pakkende leus nieuwe leden lubben. Dit jaar was het duidelijk dat je voor nonsens niet bij de SSRE moest zijn. Demos liet weten dat het bij hen om het genieten gaat en dan maar meteen de volle mep. Het Corps tenslotte maakte duidelijk dat je bij hen de ruimte vindt om je vleugels uit te strekken. Op het klusteam van de AOR kwam deze laatste leus wel een beetje vreemd over. 'Aan een mens zitten toch helemaal geen vleugels, aan maandverband zitten vleugels', zo redeneerden zij. En dus werd er prompt een levensgroot Always-verband gefabriceerd.
Arjan van Steen, één van de technische mannen van de AOR, vertelt: 'Wij zijn altijd wel in voor een geintje en het materiaal was toch voorhanden, dus het was eigenlijk zo gebeurd.' Donderdagmiddag kwamen de hogescholers bij de Bunker op bezoek. Een mooie gelegenheid om het hyginisch verband op z'n luchtwaardigheid te testen en dus werd het gigantische geval boven de deur van het Corps gehangen. Erg lang heeft het daar overigens niet mogen vertoeven; het werd bijna meteen weggehaald. Het object kreeg wel een ereplekje achter de buitenbar. Waarschijnlijk vanwege het absorberende vermogen of voor een extra veilig gevoel.

Tijdens de Intro hing het klusteam van de AOR een gigantisch maandverband boven de sociëteit van het Corps. Foto: Bram Saeys

door Siem Simonis & Willem van Rossum

SSRE, some nonsense

Aan nieuwe leden hebben studentenverenigingen nooit genoeg. Kosten noch moeite wordt gespaard om de vereniging bij de verse en (nog) onschuldige eerstejaars in een goed daglicht te stellen. Een voorwoord van de rector magnificus in het introboekje doet het natuurlijk altijd goed bij de makkelijk te imponeren nieuwkomers. In het stukje dat prof. Van Lint voor SSRE schreef, maakt hij duidelijk dat hij het een goed idee vindt als je lid wordt van één van de studentenverenigingen. Hij noemt daarbij expliciet alle drie de studentenverenigingen: E.S.C., SSRE en Demos. SSRE is echter niet zo blij met deze reclame voor andere studentenverenigingen in hun introboekje en, ach wat zijn nou een paar woorden, schrapt Demos en het Corps.
Marcellin Joosten, vice-praesis bij SSRE, legt uit: 'Het bestuur geeft voor de Intro de verantwoordelijkheid uit handen aan de introcommissie. Zij hebben in hun enthousiasme de andere studentenverenigingen geschrapt. We geven toe dat dit absoluut niet kan en we hebben dan ook onze excuses aan het CvB aangeboden.' Ook de rector bagataliseert het gebeurde enigszins. Hij is niet erg ingenomen met het voorval, maar wacht op de excuses van het SSRE. De nieuwe rector Martin Rem lijkt minder blij met dit akkefietje. In de Introkrant van vorige week dinsdag noemt hij het 'een hoop nonsens om een aantal woorden van de rector gewoon weg te laten, en dus zijn opmerking te verdraaien'. De nieuwe rector lijkt een stuk minder mild met betrekking tot dit soort pr-stuntjes. Nieuwe bezems vegen dus toch schoner.

Volgens het boekje

Kun je aan een buitenlander uitleggen wat de Efteling is door hem een boekje met plaatjes van het Sprookjesbos te geven, of kun je hem beter in de Python zetten? Begint het olympische vuur bij je te branden als je in de tv-gids de tijden van uitzendingen zit te lezen, of word je van het winnende punt van de Nederlandse volleyballers toch wat enthousiaster? En hoe leg je aan een burger uit wat een week lang introvieren precies inhoudt? De Volkskrant denkt genoeg te hebben aan het lezen van een introboekje. In de vrijdageditie was in de rubriek Dag-in-Dag-uit 'een secure vergelijking van introductieprogramma's' te lezen. De auteur vergeet alleen te melden dat hij daarmee een secure vergelijking van programmaboekjes bedoelt. Maar dat blijkt wel als het artikel gelezen wordt. Groningen vindt Jan 't Hart de beste studentenstad. Waarom? Nou logisch, die hebben het meest 'hongerig-makende' programmaboekje. Eindhoven vindt hij duidelijk wat minder interessant. Hij wordt niet vrolijk van kroegentochten van vijftien gulden, want voor kroegentochten wil hij niet betalen. En de uitspraak 'kom vooral een borrel halen', viel deze journalist ook direct op. Ja logisch als je niet weet wat een openbare Nargileh-borrel is. Jan 't Hart laat de Bekijk 't maar-redactie weten dat hij weliswaar nooit bij een Eindhovense Intro is geweest, maar dat hij eigenlijk alle Intro's wel leuk vindt. Bovendien moest het artikel niet zo zwaar opgenomen worden, aangezien Dag-in-Dag-uit altijd een satirische inslag heeft. Dat heeft ons eigen Bekijk 't maar ook, dus hopelijk neemt Jan 't Hart dit eveneens niet te zwaar op. En de groeten uit Eindhoven!